

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

24 JUNI 1996

ONTWERP VAN DECREET

**tot vaststelling van het statuut van
de niet-professionele sportbeoefenaar**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur en Sport
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Louis Bril.

Vaste leden : de heer Joachim Coens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Walter Vandenbossche, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Marc Van Peel ;

de heren Louis Bril, Jozef Browaeys, Marino Keulen ;

mevrouw Kathy Lindekens, de heer Michiel Vandenbussche, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;

de heren Frank Creyelman, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Gilbert Vanleenhove, Hugo Van Rompaey ;

de heren Freddy Feytons, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Dirk Van Mechelen ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendaël ;

de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

342 (1995-1996)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

Blz.

I. Algemene bespreking

1. Toelichting door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
 - a) Situering van het ontwerp van decreet 3
 - b) De decreetsbepalingen 4
2. Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister
 - a) Algemene appreciatie 5
 - b) Het toepassingsgebied 7
 - c) De vrijheidsregeling en de gevolgen voor de jeugdopleiding 8
 - d) De strafmaatregelen 11
 - e) Brussel 12
 - f) Allerlei 13

II. Artikelsgewijze bespreking en stemming 15**III. Eindstemming 22****Tekst aangenomen door de Commissie 23**

BIJLAGE I: Adressenlijst van de erkende Vlaamse sportfederaties 30

BIJLAGE II: Opzeg- en verzetstermijnen bij de sportfederaties 34

BIJLAGE III: Hoorzitting van 27 februari 1996 met deskundigen 35

BIJLAGE IV: Hoorzitting van 11 juni 1996 met erkende Vlaamse sportfederaties en sportbonden 45

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur en Sport besprak op 12 juni 1996 het ontwerp van decreet tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar en behandelde tegelijkertijd het voorstel van decreet van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman houdende vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar (Stuk 154 (1995-1996) – Nr. 1 en 2). In het kader van deze bespreking organiseerde de Commissie twee hoorzittingen : op 27 februari 1996 met een aantal deskundigen en op 11 juni 1996 met een aantal erkende sportfederaties en sportbonden. De verslagen van deze hoorzittingen zijn in bijlage opgenomen (Bijlagen III en IV).

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

a) Situering van het ontwerp van decreet

De minister wenst op de eerste plaats te benadrukken dat het ontwerp-decreet een statuut voor de niet-professionele sportbeoefenaar wil creëren waarmee de fundamentele rechten onbetwistbaar en afdwingbaar worden vastgelegd. Het ontwerp-decreet wil oog hebben voor het welzijn van de sportbeoefenaar zodat deze zijn sport kan beoefenen in oriëntelijke en verantwoorde omstandigheden.

Het ontwerp-decreet is geen innovatie. Het wil wel volgens de minister de regelgeving terzake scherper stellen en verfijnen. Maar vooral wil het tegemoet komen aan de tendensen in de rechtspraak die met dit ontwerp-decreet bevestigd worden. Het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar had het grote gebrek dat het niet afdwingbaar was en dat het niet voorzag in een aantal controle- en strafmaatregelen. Men moest steeds naar de rechtbank stappen die telkens weer de fundamentele rechten van de sportbeoefenaars heeft bewaakt en de reglementen van de sportfederaties, die hier niet aan beantwoordden, naast zich heeft neergelegd. Bovendien bleef de sportbeoefenaar door het decreet van 25 februari 1975 lang in het ongewisse over de sportieve overgang naar een nieuwe vereniging. Zo kon de vrijheidsaanvraag een procedure in gang zetten die tot 9 maanden kon duren. In de praktijk bleek ook dat men het verbod om transfer- en opleidingsvergoedingen te vragen, gewoon naast zich neer legde. Alhoewel er verschillende gebreken waren aan het decreet van 25 februari 1975, blijft de algemene intentie bij het voorliggende ontwerp-decreet fundamenteel dezelfde.

Op de tweede plaats houdt het ontwerp-decreet volgens de minister ook rekening met verschillende internationale verdragen en uitspraken die van toepassing zijn op de hier gestelde problemen. Hij verwijst daarbij naar het arrest Bosman, het Verdrag inzake de rechten van het kind en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Het ontwerp-decreet wil als gevolg van deze feiten en bezwaren een duidelijker toepassingsgebied vooropstellen, een aantal overbodige procedures afschaffen en daarbij betere en transparantere procedures invoeren. Bovendien wil het ontwerp-decreet een regeling tussen verenigingen en sportbeoefenaars uitwerken om vooral de afdwingbaarheid waar te

maken. Het ontwerp-decreet kenmerkt zich dan ook door eenvoudige regels en het bieden van rechtszekerheid aan de sportbeoefenaar.

Omwille van de eenvoud is er gestreefd naar een parallelisme met de reeds bestaande decreetgeving, namelijk met het decreet van 27 maart 1991 inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening. Zo zijn bijvoorbeeld de sancties die vermeld worden in het ontwerp-decreet, ook reeds van toepassing bij het decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening. Daardoor krijgen de betrokkenen uit de sportsector eenvormige instructies. Bovendien zijn de voorziene procedures voor de vrijheidsaanvraag kort en welomlijnd.

Anderzijds is er in het kader van de rechtszekerheid :

- een snelle en zekere procedure voorzien om het verloop van de vrijheidsaanvraag af te handelen ;
- een duidelijk rechtsgevolg, die een overgang en een nieuwe aansluiting met zich meebrengen, ingeschreven ;
- een effectieve controle door de overheid op de naleving van het decreet voorzien ;
- een afdwingbaarheid voorzien waardoor de rechtszoekende daadwerkelijk recht kan krijgen.

De minister verklaart dat de totstandkoming van het ontwerp-decreet een lange weg heeft afgelegd waarbij meerdere partners betrokken waren. Dat heeft de nodige commotie met zich mee gebracht, te meer omdat een nieuw landschap de nodige angst schept bij de bestaande verenigingen.

b) De decreetsbepalingen

De minister stelt dat het ontwerp-decreet de niet-professionele sportbeoefenaar behandelt. De professionele sportbeoefenaar wordt gevat door de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars en valt uitdrukkelijk niet onder het voorliggende decreet. Daardoor wordt een duidelijke scheidslijn getrokken, wordt het toepassingsgebied afgebakend en bestaan er geen tussencategorieën meer.

Op de tweede plaats omschrijft het ontwerp-decreet de procedure van de vrijheidsaanvraag waarbij het initiatief enkel kan uitgaan van de sportbeoefenaar, zonder enige intentieverklaring vooraf. In vergelijking met het decreet van 25 februari 1975 is de termijn gevoelig ingekort. Er is geen verzet mogelijk tegen een regelmatig gedane vrijheidsaanvraag. Er zijn geen directe, noch indirecte vergoedingen toegelaten. In de reglementen mag er geen koppeling bestaan tussen enerzijds het beëindigen van een overeenkomst of het aansluiten van een sportbeoefenaar en anderzijds het betalen van een vergoeding of welke betaling ook. Men mag wel systemen ontwikkelen die bijvoorbeeld kunnen bijdragen tot een verantwoorde jeugdopleiding en dergelijke meer.

Een aantal artikelen voorzien volgens de minister ook de nodige transparantie en openheid waardoor de sportbeoefenaar bij aansluiting zijn rechten en plichten kent. Dat is zeker van belang naar jongeren toe.

De tuchtmaatregelen voorzien dat de reglementen van de verenigingen de fundamentele rechten van de sportbeoefenaar moeten respecteren. Er werd daarbij op toegezien dat deze elementen gelijkaardig zijn aan de vereisten die in het decreet van 27 maart 1991 inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening aan de sportverenigingen worden opgelegd. Bijzondere aandacht werd besteed aan de jeugdige sportbe-

oefenaars om deze procedures aan te passen aan de leeftijd van de betrokkenen. De overheid beschikt daarmee over de middelen om de vereisten inzake de rechten van de verdediging te doen naleven.

De overheid kan preventief optreden om de maatregelen af te dwingen, maar kan ook bij overtreding van het decreet zowel administratieve als strafrechtelijke sancties opleggen. Daartoe zal zij een aantal ambtenaren de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie toekennen en krijgen deze een beperkt recht tot huiszoeking. Zij leggen hun bevindingen vast in processen-verbaal die bewijs leveren tot het tegendeel bewezen is.

De minister besluit dat de inwerkingtreding van het ontwerp-decreet voorzien is op 1 januari 1997, maar dat daarbij wordt ingeschreven dat de bestaande afwijkingen, die op basis van het decreet van 25 februari 1975 werden toegestaan, bestendigd worden.

2. Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister

a) Algemene appreciatie

Alle fracties laten zich positief uit over de opzet en de krachtlijnen van het ontwerp-decreet.

Een eerste spreker stelt namens haar fractie dat vele sportverenigingen opgelucht zijn nu het ontwerp-decreet na een lange lijdensweg aan het Vlaams Parlement ter stemming wordt voorgelegd. Zowel de assertiviteit van ouders van jonge sportbeoefenaars als de uitspraken van de rechtbanken hebben reeds veel klaarheid over de transferproblematiek geschapen, maar het voorliggende ontwerp-decreet komt de duidelijkheid zeker ten goede. De spreker heeft enige persoonlijke bedenkingen bij de hoorzitting met de erkende sportfederaties en sportbonden (Bijlage IV). Daaruit bleek duidelijk dat de strijd om dit ontwerp-decreet niet de strijd is om het behoud van een kwalitatieve jeugdopleiding, maar wel een strijd is om de macht. Deze macht, die tijdens de afgelopen eeuw werd opgebouwd, is volgens de spreker een absolute macht van een oligarchie, bestaande uit bestuursleden van topclubs, over het sportieve leven en de sportieve dood van mensen. Dezelfde spreker heeft vroeger onderzocht in welke mate de grondbeginselen van procesrecht ook van toepassing waren in het tuchtrecht van de verschillende federaties. Grondrechten als recht op verdediging, onpartijdigheid van rechters, openbaarheid van debatten, motivering van beslissingen of juridische gelijkheid van de verschillende procespartijen waren niet van toepassing op de verhouding tussen de federatie en de individuele sporter. Het voorliggende ontwerp-decreet schept daar eindelijk duidelijkheid over. Zij stelt uitdrukkelijk dat deze opmerking van toepassing is op alle federaties, zonder één afzonderlijk te willen viseren. Een ander lid sluit zich aan bij deze houding. Zij pleit dat er voldoende aandacht wordt geschonken aan de kleine clubs die op basis van vrijwilligerswerk wel aan een goede jeugdopleiding werken. Men moet er zich voor hoeden dat deze mensen niet gedemotiveerd worden. Zij benadrukt wel dat men geen zwart/wit verhouding mag hanteren alsof topsport in se negatief zou zijn. Profvoetbal en dergelijke zijn immers noodzakelijk omdat het jongeren een voorbeeld voorschotelt en hen stimuleert om aan sport te doen.

Een ander lid is verheugd over het ontwerp-decreet. Dit decreet is nodig in de sportsector omdat niet alleen het voetbal, maar ook andere sporten meer en meer te maken krijgen

met het financiële aspect. Hij wijst naar aanleiding van de hoorzitting met de erkende sportfederaties en sportbonden (Bijlage IV) erop dat de standpunten van de bonden niet noodzakelijk de standpunten van de clubs zijn. De bonden spreken dikwijls namens de topclubs en niet namens de meeste andere lagere clubs die juist aan een kwalitatieve jeugdopleiding werken. Het zijn echter enkel vooral de topclubs in vooral het voetbal die via de media de jongeren aanzetten om te gaan sporten. De spreker pleit er dan ook voor dat de jeugdopleiding niet als een apart element zou worden beschouwd, maar samen met de andere structuren van een club, een federatie moet bekeken worden. Deze vorm van synergie moet behouden blijven.

De eerste spreker merkt nog met betrekking tot het voorstel van decreet van de heren Frank Creyelman en Felix Strackx (Stuk 154/1) op dat zij dit voorstel niet kan steunen omdat het een woordelijke copie is van het voorontwerp van decreet zoals het nog door voormalig minister van Cultuur, Hugo Weckx, werd opgesteld. Het zou volgens haar eerlijk zijn mochten de indieners hun voorstel van decreet willen intrekken.

Een indiener van het voorstel van decreet reageert op deze vraag dat het ontwerp-decreet ook niet zo origineel is. In de loop van de afgelopen jaren werd deze tekst dikwijls aangepast. De vrijheidsregeling die essentieel is voor het ontwerp-decreet, is in het voorstel van decreet origineel en uniek omdat het, ingediend op 9 november 1995, volledig in overeenstemming was met het arrest Bosman dat pas later op 15 december 1995 werd uitgesproken. Waar de Vlaamse regering het ontwerp-decreet toen nog hieraan heeft moeten aanpassen, was dit reeds in het voorstel van decreet opgenomen. Zijn fractie heeft ook met de indiening van het voorstel van decreet de zaak willen bespoedigen zodat de vrijheidsregeling nog dit voetbalseizoen had kunnen ingaan. Dit laatste zal echter niet kunnen gebeuren met als gevolg dat dit een aantal menselijke drama's tot gevolg zal hebben. De bekommernis van zijn fractie is een degelijk decreet te krijgen waardoor de niet-professionele sportbeoefenaar een maximale bescherming krijgt. Het voorstel van decreet bevat volgens de spreker ook een aantal elementen die niet in het ontwerp-decreet zijn opgenomen en die zij via amendementen ter stemming zullen voorliggen.

Een volgende spreker laat zich positief uit over de manier waarop dit voor de sportsector zeer belangrijk ontwerp-decreet is tot stand gekomen. Hij verwijst daarbij naar de betrokkenheid van het Vlaams Parlement tijdens de voorbereidende fase en naar de voorafgaande hoorzittingen (Bijlage III en IV) die verrijkend waren voor het debat terzake. Hij verklaart dat zijn fractie vanuit de oppositie een consensus zal trachten te bewerkstelligen over die amendementen die zijn fractie heeft ingediend, omdat zijn fractie vooral de werkmethode die gehanteerd werd voor de tot stand koming van dit decreet apprecieert, maar ook omdat in de sportsector geen politieke kleuren mogen meespelen. Zijn fractie vindt het positief dat het ontwerp-decreet een kaderdecreet is, in de echte betekenis van het woord, namelijk een kader met duidelijke basisprincipes die bij de invulling de nodige flexibiliteit toelaten. Toch zet hij zich af tegen de houding van de voorgaande sprekers waar deze de clubs en federaties eerder afschilderden als uitbuiters en misbruikers van hun macht. Hij pleit voor een bondgenootschap tussen de sportbeoefenaars, hun club en de federaties. De inspanningen van de clubs zijn bijzonder waardevol en moeten erkend worden.

Volgens een andere spreker is de tot stand koming van een sportdecreet dikwijls het gevolg van een maatschappelijke

verontwaardiging. Zij denkt daarbij aan de bokssport, aan sportongevallen of aan doping. Bij dit ontwerp-decreet is dit niet het geval, alhoewel het ontwerp-decreet toch op veel tegenkanting mag rekenen. Zij pleit om de vrijheidsregeling die niet meer afdwingbaar moet gemaakt worden via rechtbanken, duidelijk te vertalen naar al de betrokkenen toe. De rechtbank was immers voor velen een weg die men om verschillende redenen liever niet nam. De maatschappelijke vertaling van het ontwerp-decreet naar de betrokkenen toe is dus zeer belangrijk omdat hen duidelijk moet gemaakt worden dat de rechtbank niet meer moet ingeschakeld worden om het jaarlijkse vrijheidsrecht te verkrijgen.

De minister gaat ermee akkoord dat men de vrijheidsregeling gepast moet vertalen naar de betrokkenen toe, niet in het minst naar de bestuursleden toe, maar met de nodige omzichtigheid omdat het zeker niet de bedoeling is eender welke sportploeg te ondergraven. De minister merkt in het algemeen nog op dat elke fractie zich achter het ontwerp-decreet schaart en dankt uitdrukkelijk de verschillende sprekers voor de positieve en constructieve ingesteldheid waarmee men het ontwerp-decreet benadert.

b) Toepassingsgebied

Alle fracties steunen de definitie van de niet-professionele sportbeoefenaar zoals deze is opgenomen in het ontwerp-decreet.

Een lid verduidelijkt dat zij verheugd is dat men niet gekozen heeft voor de definitie van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Daarvoor haalt zij twee redenen aan : ten eerste omdat men bij uitsluiting van de betaalde sportbeoefenaars, een groot deel van de sportbeoefenaars niet gevat zouden worden door dit ontwerp-decreet, en ten tweede omdat de definitie van de niet-betaalde sportbeoefenaar niet hanteerbaar is. Dit zou immers leiden tot een juridisch vacuüm terwijl het ontwerp-decreet zelf zeer duidelijk is over wat een niet-professionele sportbeoefenaar is.

Een ander lid heeft uit de hoorzitting met de erkende sportfederaties en sportbonden (Bijlage IV) afgeleid dat er in de sportsector toch nog een ernstige begripsverwarring heerst over het toepassingsgebied van het ontwerp-decreet. Hij vraagt dat dit duidelijk naar de sector wordt overgebracht omdat de verschillende federaties verschillende begrippen hanteren. Hij stelt verder dat het voorliggende ontwerp-decreet de niet-professionele sportbeoefenaar, zijnde de sportbeoefenaar die niet onder de bepalingen van de wet van 24 februari 1978 valt en dus vandaag minder verdient dat 499.896 frank, als toepassingsgebied heeft. De spreker verklaart dat op vraag van de heer Hans Bonte, federaal volksvertegenwoordiger, minister Miet Smet geantwoord heeft dat degenen die minder dan dit bedrag verdienen, onder de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten vallen. Voortgaand op deze redenering, zo vervolgt hij, kan men stellen dat de sportbeoefenaars die een arbeidsovereenkomst hebben afgesloten, steeds een einde kunnen maken aan het contract. Als men dit dan koppelt aan het arrest Bosman dat transfervergoedingen verbiedt op het einde van een contract, kan men besluiten dat het ontwerp-decreet in feite een versterkend effect heeft. Uitgaande van deze vaststelling vraagt hij waarom het ontwerp-decreet dan ook niet van toepassing is op de professionele sportbeoefenaar zodat alle sportbeoefenaars zouden gevat zijn.

Nog een ander lid vraagt of het decreet ook van toepassing is op buitenlanders die hier verblijven en op trainers en dergelijke.

De minister antwoordt dat het ontwerp-decreet betrekking heeft op elke sportbeoefenaar die op welke manier ook minder dan 499.896 frank verdient. Deze opdeling tussen professionelen en niet-professionelen schept duidelijkheid waardoor elke onduidelijkheid wordt vermeden. Deze decreetgeving doet niets af van de federale wetgeving met betrekking tot de arbeidsovereenkomsten. Het afsluiten van een meerjarencontract verhindert volgens de minister niet dat de sportbeoefenaar jaarlijks zijn lidmaatschap mag opzeggen. Het ontwerp-decreet behandelt dus niet de arbeidsverhouding, maar wel het feit dat bij beëindiging van een contract dit niet mag leiden tot een transfer- of opleidingsvergoeding. Het ontwerp-decreet geeft concreet vorm aan de Europese uitspraak van het arrest Bosman. De minister verduidelijkt nog dat het ontwerp-decreet van toepassing is op eenieder die in de Vlaamse Gemeenschap als niet-professionele sportbeoefenaar actief is, dus ook de buitenlanders die hier sport beoefenen, maar niet de trainers, beheerders van sportverenigingen enzovoort voor zover ze deze functie niet combineren met eigenlijke sportbeoefening. Als antwoord op de vraag waarom dit ontwerp-decreet niet verruimd werd naar de professionele sportbeoefenaar, stelt de minister dat als er zich een consensus voordoet in de Commissie, deze uitbreiding voor hem geen probleem is. Hij vindt de vraag dan ook zeer logisch en heeft geen tegenargumenten. Toch is hij voorstander om in twee fasen te werken omdat hij ervaren heeft dat voor het voorliggend ontwerp-decreet al een zeer lange weg moest worden afgelegd.

c) De vrijheidsaanvraag en de gevolgen voor de jeugdopleiding

Alle fracties staan ook volledig achter het basisprincipe van de jaarlijkse vrijheidsregeling zonder dat er aan een mogelijke overgang enige vergoeding wordt gekoppeld. Ook niet op verdoken manieren, maar daarover moet de rechtspraak oordelen.

Een indiener van het voorstel van decreet heeft bemerkingen bij de vrijheidsregeling omdat er een essentieel verschil is met het ontwerp-decreet. In het voorstel van decreet staat namelijk dat de niet-professionele sportbeoefenaar niet alleen het recht heeft om de overeenkomst tussen hem en zijn sportvereniging jaarlijks te beëindigen, maar dat hij ook het recht heeft om de sport van zijn keuze bij een andere sportvereniging volwaardig te beoefenen. Het voorstel van decreet spreekt, volgens de indiener, dan ook over een beoefeningsrecht. Het ontwerp-decreet laat toe dat men wel mag aansluiten, maar niet dat men dan ook nog de sport mag uitoefenen. Volgens de spreker kan alleen met het inschrijven van het beoefeningsrecht vermeden worden dat de interne reglementen van de sportfederaties geen achterpoortjes kunnen bevatten. Het voorstel van decreet spreekt daarom ook van een financieel herverdelingssysteem dat nooit afhankelijk mag worden gesteld van persoonsgebonden criteria, zoals vroegere selecties, vroegere aansluitingsjaren, vroeger loon, een intern puntensysteem en dergelijke, die gebonden zijn aan de sportbeoefenaar. De spreker meent dat een mogelijk misbruik zou kunnen ontstaan door de afrekening voor het gebruik maken van de vrijheidsregeling pas op latere leeftijd voor te leggen.

Verschillende sprekers wensen dat na de goedkeuring van het ontwerp-decreet en voor zover dat dit ontwerp-decreet de middelen voor jeugdopleiding zou doen verminderen omdat

de transfer- en opleidingsvergoedingen verboden worden, de betrokkenen, zowel de minister, als BLOSO als de federaties, overleg zouden plegen om iets te doen aan het vacuüm dat hier zou kunnen ontstaan. Een van deze sprekers gaat niet akkoord met de stelling – zoals geponeerd tijdens de hoorzitting met de erkende sportfederaties (Bijlage IV) – dat de middelen die men vroeger puurde uit transfers en opleidingsvergoedingen zouden gegaan zijn naar jeugdopleidingen om deze kwalitatief in te vullen. Zij waarschuwt ervoor dat de discussie over de jeugdopleiding een verenging van de problematiek is. Het ontwerp-decreet vertrekt van de vrijheid van het individu. Zij heeft volledige appreciatie en respect voor de inzet van de vele vrijwilligers, maar wil enkel de misbruiken in de reglementen van bijvoorbeeld de voetbalbond aan de kaak stellen. Jeugdwerking heeft een grote maatschappelijke waarde. Zij pleit er mede voor om te zoeken naar kanalen om de jeugdopleidingen mee te promoten en te ondersteunen. Verschillende leden sluiten zich hierbij aan. Zij menen dat de bezorgdheid naar de jeugdopleiding voor bepaalde sportfederaties meer betrekking heeft op de prestaties, dan wel op de eigenlijke bezorgdheid voor een kwalitatieve jeugdopleiding. Deze had veel vroeger met de massa middelen die toen ter beschikking waren, kunnen worden opgezet. Een van de sprekers stelt dat jeugdopleiding verschillende waardevolle facetten heeft, zoals het van de straat houden van kinderen en het geven van een opleiding aan talentvolle kinderen die daardoor kunnen groeien. Een andere spreker vindt het positief dat kinderen aangemoedigd worden om aan sport te doen, maar vindt het negatief dat het dikwijls gaat om commerciële doeleinden van onder andere de ouders. Hij vraagt welke begeleidingsmaatregelen voorzien zijn om de sportfederaties te activeren om een verhoogde participatie van jongeren te verkrijgen.

Verschillende sprekers stellen wel dat er aan de basis veel inspanningen gebeuren om jongeren een degelijke opleiding te geven. Een van hen meent dat de garantie voor de jeugdopleidingen snel moet ingeschreven worden in het decreet betreffende de erkenning van de sportfederaties. De jeugdopleiding behoeft dus volgens de verschillende sprekers uitdrukkelijk een grotere zorg. Iemand anders van deze sprekers meent dat de jeugdopleiding die in een vacuüm zal terechtkomen, een kaderstructuur nodig heeft om dit in te vullen. Zijn fractie zal een initiatief nemen om de discussie daarover op gang te zetten.

Een ander lid is van mening dat haast iedere club een jeugdopleiding heeft, dat deze op het terrein zelf moet gebeuren zonder sturing van bovenaf. Men mag immers niet alle heil gaan zoeken in het geven van subsidies. Hij stelt dat deze opleidingen ook veel geld kosten aan de club. Het gemiddelde budget van een jeugdbestuur bij een gewone club is volgens de spreker 500 à 700.000 frank. Er vanuit gaande dat 1.000 voetbalclubs van de 2.000 effectief aan jeugdopleiding doen, dan bedraagt dit samen toch 700 miljoen frank. Het is niet eerlijk, aldus de spreker, dat ten aanzien van de vele bestuursleden die zich onbaatzuchtig inzetten, onrecht wordt aangedaan. De problematiek moet in een correcte context worden geplaatst omdat hij enerzijds de indruk heeft dat men vooral de voetbalbond wil treffen, waar nochtans vele mensen werken die het wel goed menen, en anderzijds omdat men niet van de uitzonderingen die zich voordoen, de algemene regel mag maken. Hij verwijt ook vele ouders dat zij van club tot club met hun kinderen leuren om de meest biedende te vinden, maar dat zij zelf niet de verantwoordelijkheid willen nemen om een sportclub te besturen. Het gevaar bestaat dat grotere clubs de spelers eenvoudig zullen gaan weghalen, zonder dat ze nog zelf aan een jeugdopleiding zul-

len moeten doen. De sportverenigingen die dan zelf in een opleiding voorzien, worden daardoor gestraft.

Nog een andere spreker verwijst naar de wet op de kinderarbeid. Tijdens de bespreking van deze wet werd er ook over de voetbalsport gesproken. De conclusie was toen dit buiten beschouwing te laten omdat men toen een "evenwichtsoefening" maakte. Maar de spreker stelt dat sommigen in het voetbal wel degelijk aan kinderarbeid doen. De druk van de onmiddellijke omgeving kan zover gaan dat jongeren niet kunnen ontsnappen aan de prestaties. Dit kan volgens haar tot gevolg hebben dat jongeren op jonge leeftijd wegens een te hoge intensiteit ernstige blessures en dergelijke oplopen. Zij vraagt in welke mate de kwaliteitseisen van de jeugdopleidingen kunnen getoetst worden.

De minister geeft toe dat de jeugdopleiding een belangrijk element is in de discussie. Sport wordt vooral gedragen door vrijwilligers. Het motiveren van vrijwilligers was al een probleem dat reeds bestond voor dit ontwerp-decreet er was. Nu gaat men ervan uit dat vele middelen die vroeger uit transfers kwamen, niet meer zullen kunnen aangewend worden voor de jeugdopleiding waardoor ook de vrijwilligers zullen afhaken. Hij meent dat in het kader van een herziening van het decreet houdende erkenning van de sportfederaties moet nagegaan worden hoe federaties en clubs gestimuleerd kunnen worden, hetzij door de eigen creativiteit, hetzij door een licentiesysteem, op voorwaarde dat de federaties zich aanpassen aan de communautarisering van het land zodat zij gesprekspartner kunnen zijn van de Vlaamse overheid. Sommigen hebben zich reeds aangepast, andere zijn in beweging en hebben tijd nodig. Op vraag van een lid zal hij een lijst van sportfederaties die geregionaliseerd zijn als bijlage van het verslag laten toevoegen (Bijlage I). De mogelijkheden die de Vlaamse Gemeenschap heeft aan sport, moeten duidelijk worden in het strategisch sportplan dat de minister tegen het voorjaar van 1997 klaar stoomt. Dit zal gepaard gaan met een hertekening van BLOSO dat een belangrijk instrument zal blijven. Hierbij zal bijzondere aandacht gaan naar de jeugdopleiding. Dit sportplan zal ook de middelen enigszins herschikken. Met betrekking tot een kwaliteitscontrole van de jeugdopleiding, antwoordt de minister dat een jeugdopleiding mits een goede begeleiding niet met de nodige blessures gepaard hoeft te gaan. Ook de kwaliteit van de begeleiding zal als aandachtspunt deel uit maken van het strategisch sportplan.

Een andere spreker vindt het bijzonder positief dat het ontwerp-decreet rekening houdt met het arrest Bosman dat de vrijheid van het individu respecteert. Dit staat in tegenstelling met de houding van de federale premier, de heer Jean-Luc Dehaene, die tegen het arrest Bosman in, nog een achterhoedegevecht leverde ten gunste van de voetbalbond, dat echter door het Vlaams Parlement unaniem werd weggestemd. De spreker is dan ook verheugd dat de minister de houding van de federale premier niet deelt. Zijn fractie heeft ook enige negatieve bedenkingen. In verband met de periode van overeenkomst is hij het ermee eens dat minderjarigen elk jaar moeten vrij zijn, maar meent hij dat volwassenen de kans moeten hebben een meerjarencontract af te sluiten. Een club kan men immers niet kopen, een club moet men opbouwen, over een aantal jaren heen.

Een ander lid vindt het positief dat de verzoeningsprocedure, zoals voorzien in het decreet van 25 februari 1975 wordt afgeschaft. Het ontwerp-decreet regelt immers nu de betrekking tussen de sportbeoefenaar en zijn club waarbij de fundamentele rechten in alle omstandigheden moeten worden gerespecteerd. Hij vervolgt dat het arrest Bosman geleid heeft

tot een beperking van de mogelijkheden van de sportfederaties en daardoor tot een gewijzigd transferklimaat voor alle sportbeoefenaars. De federaties kunnen nochtans nog steeds regels uitvaardigen om interne regelingen te treffen of systemen van financiering van onder meer de jeugdopleiding uit te werken, voor zover deze middelen los staan van de overgang. De nodige creativiteit zal daarvoor moeten worden aangewend.

Verschillende leden merken in dit kader op dat het licentiesysteem, zoals door de heer Cyriel Coomans, voorzitter van de Belgische Basketbalbond, tijdens de hoorzitting met de erkende sportfederaties en sportbonden toegelicht (Bijlage IV), een interessante manier is om middelen te verkrijgen voor de jeugdopleiding zonder dat deze zijn verbonden aan een overgang. De verschillende sprekers stellen dat sportclubs beloond moeten kunnen worden voor de investering die men doet in de jeugdopleiding. Een van de sprekers kondigt aan dat zijn fractie een amendement zal indienen om het begrip "licentie" uitdrukkelijk in te voeren in het ontwerp-decreet.

Sommige leden wijzen erop dat ook de mogelijkheid van het innen van een lidgeld expliciet moet worden vermeld om duidelijkheid te creëren voor de sportsector.

De minister verwijst met betrekking tot de lidgelden naar een amendement van de meerderheidsfracties dat meer duidelijkheid moet brengen en dat bij de artikelsgewijze bespreking aan bod komt. De minister merkt op dat iedere spreker ermee akkoord gaat dat er geen koppeling mag zijn tussen een licentie en de overgang. Hij verwijst naar een amendement van de heren André Denys en Louis Bril dat ertoe strekt het begrip "licenties" in te voegen (Stuk 342/2) en stelt dat wat men hieronder verstaat reeds deel uit maakt van het bestaande ontwerp-decreet, namelijk in artikel 3, § 3. De federaties mogen zelf een eigen systeem opzetten, aldus de minister, los van een overgang. Daarnaast zijn er tal van andere systemen mogelijk. Het kan zijns inziens niet om individuele licenties gaan, omdat men daarmee een terugkoppeling heeft met het al dan niet mogen spelen of overgaan. Overleg met de heer Karel Van Miert, Europees commissaris, heeft geleid tot de conclusie dat systemen die fondsvormend zijn en waaruit men bijvoorbeeld de jeugdopleiding wil ondersteunen, moeten kunnen als deze niet gekoppeld worden aan de overgang. De minister wenst de licentietoepassing van de basketbalbond toch ook enigszins te nuanceren. Zo houdt dit systeem in dat als men niet verandert van club het geld van de licentie gewoon terugvloeit naar de club. Dit is een verdoken element. De voorzitter van de basketbalbond heeft zelf aan de minister geschreven dat hij niet zeker is dat het licentiesysteem wel degelijk functioneert. De minister gaat akkoord dat er een systeem moet worden gevonden om de jeugdopleiding te financieren, op voorwaarde dat er geen enkel verband is met de overgang. Deze discussie dient volgens hem niet hier gevoerd te worden, maar wel bij de aanpassing van het decreet houdende de erkenning van de sportfederaties. Op die manier kan de discussie zuiver gevoerd worden en kan het niet leiden tot verkeerde interpretaties.

d) De strafmaatregelen

Een lid stelt dat sommigen volstrekt gekant zijn tegen het inschrijven van een potentiële gevangenisstraf van 8 dagen. Zij heeft moeite met deze afwijzing omdat de huidige uitvoeringsmodaliteiten zelfs geen gevolgen voor de tewerkstelling of maatschappelijke toekomst van de betrokkenen met zich meebrengen. Bovendien maakten zij, die vandaag hiertegen

gekant zijn, blijkbaar geen problemen over sommige reglementen van federaties die via een eigen tuchtspraak sancties van 6 maand of 1 jaar inactiviteit konden opleggen, op het moment dat sportbeoefenaars op het hoogtepunt stonden van hun sportieve mogelijkheden. Clubs en federaties hadden alle middelen in handen om door het rekken van de procedure, mensen te verhinderen hun sportieve activiteiten uit te oefenen.

Een ander lid vindt het positief dat het toezicht op de naleving van de bepalingen en de mogelijkheid om te sanctioneren uitdrukkelijk zijn voorzien.

Verschillende leden vinden de strafmaatregelen te vergaand omdat vrijwilligers die onbewust een fout begaan, in de gevangenis zouden kunnen belanden. Zij uiten hun bekommernis over de persoonlijke aansprakelijkheid van de beheerders. Een van hen verwijst naar de hoorzitting met de erkende sportfederaties waaruit bleek dat alle federaties tegen een correctionele strafmaatregel zijn, omdat de administratieve sanctionering al voldoende zwaar is als afschrikingsmiddel (Bijlage IV). Volgens een ander lid dreigt het ontwerp-decreet het kind met het badwater weg te gooien omdat de mensen die vrijwillig hun inzet tonen, gestraft dreigen te worden.

De minister verklaart dat dezelfde sanctioneringsmodaliteiten zijn opgenomen in het decreet van 27 maart 1991 inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening. Uit de toepassing van dit decreet blijkt dat deze ook wel degelijk functioneren. Het is ook niet slecht dat bestuurders bewust zijn van hun persoonlijke verantwoordelijkheid, zonder hen te moeten afschrikken. Bovendien bestaat er volgens de minister een gradatie waardoor men niet direct de zwaarste straf krijgt. Pas na een vermaning, na een verzoeningspoging, na gehoord te zijn door de Hoge Raad voor de Sport en na uitsluiting van subsidies kan er een correctionele straf komen. Het is dus enkel degene die volhardt in het ontwijken van het decreet, die zal worden gestraft. Bovendien zal er ook steeds een onderzoek moeten gebeuren waaruit moet blijken dat er opzet mee gemoeid was en op basis waarvan men verdere gerechtelijke stappen zal nemen. De minister verduidelijkt nog dat juist het zwakke element van het decreet van 25 februari 1975 erin bestond dat er geen penalisaie was waardoor men verplicht was direct naar de rechtbank te stappen.

e) Brussel

Een lid meent dat de toepasbaarheid van het ontwerp-decreet in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voor een immens probleem zorgt omdat de Franse Gemeenschap deze decretale regeling niet zal hebben. Het begrip sub-nationaliteit, dat een oplossing had kunnen zijn voor dit probleem, is in de Commissie Staatshervorming uitdrukkelijk opengelaten en kan wegens gebrek aan enige wettelijke grondslag niet ingebouwd worden in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Hij stelt dat er een sterke discriminatie zal ontstaan tussen de Vlaamse en Brusselse clubs. Een aantal ontwikkelingen in de voetbalsport in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, met name in de voetbalscholen van Anderlecht en RWDM, wijzen erop dat deze tot uitputting van alle mogelijke rechtswegen een ander systeem dan in Vlaanderen zullen blijven toepassen. Hij vraagt waarom over het ontwerp-decreet voorafgaandelijk geen overleg werd gepleegd met de Franse Gemeenschap om gelijktijdig tot een gelijkaardig initiatief te komen. Alleen daardoor kan de toepasbaarheid in het Hoofdstedelijk Gewest gegarandeerd worden. De spreker is voorstander van een preventief overleg en kan niet akkoord

gaan met een snelle afhandeling van dit ontwerp-decreet, zonder verder overleg met de Franstalige Gemeenschap. Hij gaat er niet mee akkoord dat het Vlaams Parlement een maatregel neemt in de veronderstelling dat de franstaligen dan maar moeten volgen. Deze mening zal ook zijn stemgedrag bepalen over dit decreet. Hij stelt voor om een amendement in het ontwerp-decreet op te nemen dat ertoe strekt dat men onder overeenkomst die opgesteld wordt in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, "de in het Nederlands opgestelde overeenkomst" zou verstaan. Daardoor zou het ontwerp-decreet ook in Brussel afdwingbaar worden.

Een ander lid stelt dat het Vlaamse aanbod op cultureel vlak in Brussel dikwijls in concurrentie staat met het Franstalige. Zij vraagt of Vlaanderen ook met betrekking tot de jeugdopleiding in gelijke concurrentie staat met de Franstalige clubs, zoniet pleit zij voor een Brussels luik in dit decreet. Gelijke concurrentievoorwaarden tussen clubs moeten zekerheid bieden.

De minister beaamt dat Brussel een delicaat probleem is. Hij verklaart dat er wel degelijk een overleg heeft plaatsgevonden tussen de betrokken ministers die bevoegd zijn voor de sport. Hij stelt dat hij zijn beleid evenwel niet wil laten bepalen door de anderen. Het eigen concept is er en men moet niet wachten op de anderen waarvan men trouwens zal kunnen vaststellen dat ze snel zullen volgen. Hij verwijst daarbij naar het decreet inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening, waar er zich een gelijkaardig probleem stelde en waar men vaststelde dat er zeer snel een samenwerkingsakkoord tot stand is gekomen met de Franstalige Gemeenschap, ook al hadden zij dit decreet in eerste instantie laten voorbijgaan. Hij blijft er bij dat dit de juiste tactische keuze is die het snelst tot goede resultaten kan leiden. Hij vervolgt dat de internationale verdragen, het arrest Bosman en de verschillende uitspraken van de rechtbanken in principe reeds een regelgeving voor iedereen aanbieden, zowel voor Franstaligen als Nederlandstaligen. De Vlaamse regering expliciteert enkel via het ontwerp-decreet deze toestand. Hij stelt voor het mogelijke amendement tot opname van een bepaling over de in het Nederlands gestelde overeenkomst, eerst juridisch te onderzoeken, alvorens daar verder op in te gaan.

De minister antwoordt met betrekking tot de zogenaamde onrechtmatige concurrentie, dat in hoofde van de speler er een competitief voordeel komt omdat hij in een duidelijker en rechtszekerder situatie zijn sport kan beoefenen. In hoofde van de club is dat voordeel er ogenschijnlijk niet, maar het is dan de rechter die het competitief voordeel zal moeten wegnemen. Alle vonnissen die tot nu toe door de rechtbanken zijn geveld, zijn allen in het nadeel van de sportclubs uitgevallen. Met betrekking tot de mogelijke discriminatie antwoordt de minister dat de clubs geen transfervergoedingen meer mogen vragen.

f) Allerlei

Een lid is, naar analogie met het voorstel van de heer Paul Carlier die aan bod kwam tijdens de hoorzitting met de deskundigen (Bijlage III), voorstander van de mogelijkheid om oudercomité's te erkennen bij de sportclubs. Op deze manier kunnen de ouders bijdragen tot het bondgenootschap tussen sportclub en sportbeoefenaar. Sport is immers een gezinsevenement dat een meerwaarde kan geven aan de jeugdopleiding.

Een ander lid is van mening dat er meer statistisch materiaal nodig is om zich een goed beeld over de sportsector te

kunnen vormen. Hij wil cijfers over de doelgroepen, de leeftijdsgroepen die bereikt worden, enzovoort omdat velen hier een verkeerd beeld over hebben.

Nog een ander lid haalt het Jeugdwerkbeleidsplan aan en vraagt of dit ook niet op het sportgebeuren kan toegepast worden, wat tot nu toe niet het geval was. Hij vraagt of de minister plannen heeft in deze zin.

Een andere spreker wijst op de functie van de sport als voorbeeldfunctie voor jongeren. Zij pleit ervoor om ook de vrouwensporten meer te promoten om een beter evenwicht na te streven. Ook de koppeling van sport met migranten is positief om deze voorbeeldfunctie te onderstrepen.

Volgens een ander lid dreigt er een zwart circuit van transfers te ontstaan omdat ouders met hun kinderen zullen gaan leuren van club tot club. Hij vraagt of in het ontwerp-decreet niet kan opgenomen worden dat de boekhouding van de clubs meer openbaar moeten worden om de beheerders te beschermen tegen de drang om daaraan mee te doen.

Een lid citeert de heer Van Ussel van de Vlaamse Tennisvereniging uit de hoorzitting met de erkende sportfederaties (Bijlage IV). Daaruit ontleende hij de vraag om in het kader van dit ontwerp-decreet de federaties te verplichten een Vlaamse structuur aan te nemen. Bovendien vraagt hij of de taalwetgeving niet van toepassing kan gemaakt worden op de sportclubs zodat de clubs in Vlaanderen verplicht worden het Nederlands te gebruiken. De jeugdopleiding in sportclubs kan men immers als opleiding van jongeren kaderen in het onderwijsgebeuren.

De minister vindt het idee om de ouders nauwer te betrekken bij de sportwerking positief maar waarschuwt ervoor dat dit ook nefast kan zijn als men dit structureel zou willen verplichten. Ouders kunnen zich dan immers in die mate mengen met de sportwerking, dat deze eronder zal leiden. Niets belet dat een sportvereniging vandaag reeds een oudercomité opzet. Een verplichte invoering van deze structuur moet dus omzichtig behandeld worden.

Over het idee om het jeugdwerkbeleidsplan te koppelen aan de sport, antwoordt de minister dat de oorspronkelijke bedoeling van het Jeugdwerkbeleidsplan zeker dit verband niet bevatte. De minister verwijst naar het sportplan met daarin de rol van BLOSO en de rol van de gemeentelijke diensten om dit te helpen realiseren. Hij zal onderzoeken of er naar analogie van het jeugdwerkbeleidsplan geen sportbeleidsplan mogelijk kan zijn op gemeentelijk vlak. De evaluatie van het Jeugdwerkbeleidsplan heeft de minister ervan overtuigd dat deze formule ook op bijvoorbeeld het sportbeleid van toepassing kan zijn. Als overheid moet men immers de middelen niet meer versnipperen, maar wel als enveloppe aan de gemeente voor een verdere verdeling overmaken. Dit leidt tot een accurater beleid.

Hij deelt het pleidooi om sport als voorbeeldfunctie voor de vrouwen te promoten, maar stelt dat er enorme verschillen zijn tussen de vergoedingen en licenties van mannen en vrouwen. Dat heeft uiteraard te maken met de publieke appreciatie van de sport in kwestie.

Voor wat betreft de vraag over de Vlaamse structuur voor de sportfederaties antwoordt de minister dat dit aspect hier niet aan de orde is. Hij pleit zelf in zijn contact met de clubs en federaties dat ze naar een confederaal model moeten werken omdat zijn insziens België hoe dan ook in zo'n model zal terechtkomen. Een aantal, zoals het BOIC, tonen die bereidheid. Er is immers op federaal niveau een trefpunt nodig omdat men in een internationale context moet functioneren.

De internationale reglementering kan men niet wijzigen, daar moet men zich aan houden. De sportfederaties kan men niet dwingen zich te communitariseren, maar men kan hen er wel op wijzen dat als ze dit niet doen, zij ook geen gesprekspartner zijn en zodoende ook geen subsidies kunnen krijgen. Dit laatste zal hij herbekijken in het kader van het decreet van 2 maart 1977 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijk georganiseerde sportverenigingen. Met betrekking tot de taalwetgeving, antwoordt de minister dat de sportclubs vrije verenigingen zijn die niet gesubsidieerd worden en waar hij dus niet kan op ingrijpen.

De minister antwoordt nog met betrekking tot de zwarte circuits dat bepaalde praktijken nooit zullen kunnen vermeden worden. Het past ook niet dit in het voorliggend ontwerp-decreet, dat een kaderdecreet is dat door de sportsector zelf verder ingevuld moet worden, op te nemen. Hij neemt nota van de opmerking, maar stelt dat hij verder daar ook niets aan kan verhelpen.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 2

Een amendement van de heren André Denys en Louis Bril strekt ertoe het principe van het oudercomité in te voegen (Stuk 342/2). Een indiener verduidelijkt dat teneinde de rechten van de minderjarige te waarborgen, oudercomités moeten kunnen worden opgericht. Door de ouders inspraak te geven wordt de betrokkenheid van de ouders gestimuleerd en dit kan resulteren in een meer kwaliteitsvolle jeugdwerking.

De minister staat positief tegenover de gedachte van een oudercomité en vindt het pleidooi voor de betrokkenheid van de ouders terecht. Toch wijst hij het idee in dit ontwerp-decreet af omdat het hier niet op zijn plaats is en het ontwerp-decreet als kaderdecreet doorkruist. De invoering van een oudercomité heeft te maken met hoe clubs en federaties functioneren en past niet in het ontwerp-decreet. Hij vindt dat het principe van het oudercomité opgenomen moet worden in het decreet van 2 maart 1977 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijk georganiseerde sportverenigingen waar dat principe vandaag nog in onbreekt.

Een ander lid steunt namens haar fractie het idee van de oudercomités maar geeft de minister gelijk omdat het amendement een kwaliteitsnorm betreft, terwijl het ontwerp-decreet in zijn essentie gaat over de vrijheid en de rechten van overgang.

De indieners trekken hierop hun amendement in.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK II

De vrijheidsregeling

Artikel 3

Een lid stelt voor om bij de aanhef van artikel 3 duidelijk te stellen wat dit juist regelt, namelijk de aansluiting en de overgang van de niet-professionele sportbeoefenaar. Met een duidelijke omschrijving ontwijkt men verwarring en vermijdt men dat het ontwerp-decreet interfereert met het arbeidsrecht.

De minister verwijst naar het advies van de Raad van State die de suggestie heeft gegeven de juiste titulatuur te gebruiken, namelijk "het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar". Daarbij gaat het onder meer over de aansluiting en de overgang, maar ook over de rechten en plichten die daaraan verbonden zijn, zoals de daaraan verbonden procedures en dergelijke meer. Het ontwerp-decreet regelt dus veel meer dan alleen maar de aansluiting en de overgang.

Twee amendementen van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman strekken ertoe een beoefeningsrecht voor de niet-professionele sportbeoefenaar in te schrijven (Stuk 342/2). Een indiener licht toe dat het ontwerp-decreet de toegang tot het beoefenen van een sport bij de overgang moet voorzien omdat anders de poort open staat voor misbruiken. Sportbeoefenaars mogen volgens de spreker op geen enkele wijze door de sportvereniging of -federatie onder meer op sportief vlak worden gesanctioneerd voor het feit dat zij gebruik maken van hun recht tot opzegging. Bovendien mogen ook andere personen of verenigingen die spelers "in eigendom" hebben, zich niet verzetten tegen een overgang. Deze categorieën dienen opgenomen omdat het ontwerp-decreet niet op hen van toepassing zou zijn. De indiener wijst erop dat dit beoefeningsrecht het essentiële verschil uitmaakt tussen het ontwerp-decreet en het voorstel van decreet (Stuk 154/1).

Een ander lid is van oordeel dat deze amendementen geen enkele inhoudelijke verbetering aanbrengen. Het beoefeningsrecht is zo vaag dat het trouwens moeilijk definieerbaar is. De inhoud van artikel 3 geeft het meest volledige toetsingsrecht aan de rechter. Een duidelijker formulering, noch een meer helder structuur is mogelijk. Als men hieraan raakt door er specificeringen aan toe te voegen, verarmt de inhoud van het artikel omdat men door de bijkomende terminologie verwarring zal scheppen.

Naar aanleiding van dit beoefeningsrecht merkt een lid op dat sportbeoefenaars soms gesanctioneerd werden door hen gedurende een bepaalde periode het beoefenen van hun sport te ontzeggen. Zij vraagt of de minister kan garanderen dat bij het beëindigen van een overeenkomst een dergelijke sanctie niet meer mag opgelegd worden.

De minister begrijpt de bedoeling van de amendementen, maar kan ze niet steunen. Hij vreest dat het beoefeningsrecht als een afdwingbaar recht zal begrepen worden. Dat kan geenszins de bedoeling zijn omdat men dan uitkomt op een onbeperkt recht om de sport te beoefenen, terwijl men van de clubs en verenigingen het lidmaatschap niet kan afdwingen. De terminologie schept meer problemen dan het oplost. Hij verduidelijkt nog dat door het feit dat de koopsommen en dergelijke wegvallen, dit ontwerp-decreet ook gevolgen heeft voor de personen of verenigingen die spelers in eigendom hebben. De minister bevestigt dat men geen sanctie mag opleggen bij verbreking van het contract omdat de sportbeoefenaar nu jaarlijks de vrijheid heeft om een einde te stellen aan zijn lidmaatschap en een andere club te kiezen.

Een amendement van de heren André Denys en Louis Bril strekt ertoe voor een meerderjarige niet-professionele sportbeoefenaar de mogelijkheid te voorzien om op vrijwillige basis een meerjarenovereenkomst af te sluiten (Stuk 342/2). Volgens een indiener is het ontwerp-decreet in contradictie met het arbeidsrecht dat wél een meerjarencontract voorziet. Hij verduidelijkt dat het binnen de sportwereld essentieel is dat er kan worden gewerkt met overeenkomsten die voor een langere termijn dan één jaar geldig zijn. Het ontwerp-decreet maakt dit volgens hem onmogelijk. Daarom pleit hij voor een onderscheid tussen de minderjarige en meerderjarige niet-professionele sportbeoefenaar.

Een lid situeert de problematiek waar dit amendement op betrekking heeft. Er zijn twee categorieën van sportbeoefenaars, namelijk professionele en niet-professionele. Binnen de categorie van niet-professionele sportbeoefenaars zijn er twee subcategorieën, namelijk betaalde en niet-betaalde. De betaalde niet-professionele sportbeoefenaar die minder dan 499.896 frank verdient, heeft een arbeidscontract van één of meerdere jaren. Hij kan dit contract op basis van de wet op de arbeidsovereenkomst opzeggen met een aangetekende brief. De spreker vraagt of in het kader van het voorliggend ontwerp-decreet deze persoon in de maand juni een tweede aangetekende brief moet schrijven om zijn lidmaatschap op te zeggen. Volgens deze spreker is een meerjarenovereenkomst juridisch niet acceptabel omdat men arbeidsrechtelijk op elk moment een contract kan opzeggen mits het respecteren van de opzegvoorwaarden.

De minister verduidelijkt dat het amendement overbodig is omdat er geen contradictie is met het arbeidsrecht. Hij stelt dat er een onderscheid is tussen het sportieve contract en het arbeidscontract waaraan men een einde stelt. Het arbeidscontract valt onder de federale wetgeving waarin bepaalde termijnen en vergoedingen zijn voorzien. De niet-professionele sportbeoefenaar kan een einde stellen aan zijn overeenkomst, wat hem niet ontslaat van zijn arbeidsrechtelijke verplichtingen, maar hem wel ontslaat van de transfervergoedingen. Hij bevestigt dat de niet-professionele sportbeoefenaar die zijn arbeidscontract verbreekt, in de maand juni een tweede aangetekende brief moet sturen om zijn lidmaatschap op te zeggen.

Een ander lid voegt hieraan toe dat de voorliggende regeling een versterking voor de club inhoudt van de huidige toestand. De arbeidscontracten zijn vandaag op elk moment reeds opzegbaar, maar gezien de transfertvergoedingen en dergelijke is het eigenlijk de club die bepaalt of de sportbeoefenaar vrij is of niet. Met het ontwerp-decreet wordt de opzegging eigenlijk beperkt tot de maand juni. Men vermengt hier volgens haar ten onrechte het ontwerp-decreet met de wet op de arbeidsovereenkomsten dat enkel als methode tot definiëring van de niet-professionele sportbeoefenaars werd aangehaald en volwaardig blijft gelden. Het ontwerp-decreet voorziet enkel in het verbieden van de transferdwang om contracten volledig uit te doen.

Nog een ander lid merkt op dat de wet op de arbeidsovereenkomsten voorziet in contracten van onbepaalde en contracten van bepaalde duur. Contracten van onbepaalde duur die mondeling of schriftelijk worden aangegaan kunnen ongedaan gemaakt worden via een schriftelijke kennisgeving. De contracten van bepaalde duur moeten uitgedaan worden, tenzij men bij de opzeg een schadevergoeding betaalt die in de wetgeving is voorzien. Dit is een schaderegeling tussen de partijen wat niets te maken heeft met het arbeidsrecht. Hij vraagt om ter verduidelijking bij het verslag een lijst van opzeggingstermijnen op te nemen zoals die vandaag door de

verschillende federaties worden toegepast op basis van het decreet van 24 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Een ander lid wijst op het gevaar dat een sportbeoefenaar die bijvoorbeeld een contract breekt en daarvoor een schadevergoeding betaalt, door een federatie kan geweigerd worden om nog bij een andere club aan te sluiten omdat de eerste club zich benadeeld voelde voor de investering die men in deze speler heeft gedaan.

De minister repliceert dat men de garanties kan verhogen om sportbeoefenaars te houden als men dit arbeidsrechtelijk vastlegt en een schadevergoeding in het contract inschrijft, ook al bestaat de mogelijkheid via dit ontwerp-decreet om jaarlijks op te zeggen. Als men geen arbeidscontract sluit, is er geen loon en geen arbeidsrechtelijke verhouding waardoor de jaarlijkse opzeg zowiezo geldt. De minister verklaart nog dat een sportbeoefenaar jaarlijks kan vertrekken, maar dat er geen transfervergoeding mag gevraagd worden. De sportfederatie kan daarop de sportbeoefenaar niet verbieden bij een andere club uit te komen omdat hij transfer-vrij is. Hij zal de lijst van opzeggingstermijnen van de verschillende federaties aan het verslag laten toevoegen (Bijlage I). Vandaag zijn er meer dan 80 federaties waarvan er een twintigtal een afwijking hebben aangevraagd. Een afwijking van de opzeggingstermijn is ook voorzien in het ontwerp-decreet.

Een amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer André Van Nieuwkerke strekt ertoe de bedoeling van artikel 3, § 2 te verduidelijken (Stuk 342/2). Een indiener licht toe dat de huidige tekst bij een strikte interpretatie de indruk kan wekken dat er geen aansluitingsvergoeding of lidgeld meer zou kunnen betaald worden. Enkel de vergoeding bij de overgang van de sporter van de ene club naar de andere wordt verboden.

De minister gaat volledig akkoord met dit amendement.

Een amendement van de heren André Denys en Louis Bril strekt ertoe dat een sportvereniging een jaarlijks lidgeld kan vragen en sportfederaties een licentiesysteem kunnen uitwerken dat niet gebonden is aan de overgang, maar wel tot doel heeft om de verdeling van de inkomsten tussen de sportverenigingen te organiseren of een verantwoorde jeugdopleiding te stimuleren (Stuk 342/2). Een indiener meent dat het duidelijk moet zijn dat licentievergoedingen en lidgelden die niet gebonden zijn aan overgangen, wel mogelijk zijn.

Een lid stelt dat men hier de zaken niet bij naam moet noemen op het gevaar af een limitatieve lijst te bekomen waardoor de rest uitgesloten wordt. Alles, hoe men het systeem ook noemt, mag volgens artikel 3, § 3, voor zover het niet gebonden is aan de vrijheid van overgang.

Een ander lid merkt op dat het amendement betrekking heeft op de verenigingen en de clubs. Hij is niet tegen een licentiesysteem, maar heeft er vragen bij. De prijsverschillen in het geven van een spelersvergunning kan men afhankelijk maken van bepaalde individuele criteria. Dat moet men eerst vermijden.

De minister steunt dit amendement niet omdat hij geen lijst van mogelijke systemen, zoals het licentiesysteem, wenst in te schrijven zonder dat daarbij uitdrukkelijk voorwaarden zijn gesteld. Het vragen van lidgeld zelf is ook niet evident omdat dit bedrag volgens bepaalde rechterlijke uitspraken redelijk moet zijn en in verhouding moet staan met de kosten en de draagkracht van degene die de sport wenst te beoefenen. Lidgelden mogen dus niet onvoorwaardelijk gevraagd worden

omdat ze zo onredelijk kunnen zijn dat men de toegang tot de sport onmogelijk maakt.

Hierop dient mevrouw Nelly Maes een amendement in dat ertoe strekt in artikel 3, § 3 tussen de woorden "bepalingen bevatten over" en "de wijze van aansluiting" de woorden "voorwaarden en" te voegen (Stuk 342/2). De indiener licht toe dat op deze wijze verwezen wordt naar de mogelijkheid dat de vereniging, mits inachtneming van de redelijkheid, bepaalde lidgelden en dergelijke kan eisen.

De minister gaat akkoord met dit amendement.

Een amendement van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman strekt ertoe artikel 3, § 2 te vervangen (Stuk 342/2). Een indiener verwijst voor een toelichting naar hun voorgaande amendementen bij artikel 3. De bezorgheid die aan dit amendement ten grondslag ligt, is volgens de spreker te voorkomen dat de vergoeding die men zal moeten betalen, niet dermate hoog zal liggen, dat men de sport niet zal kunnen beoefenen.

Omdat de drie amendementen van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman volgens de indieners te veel vragen en discussie oproepen, trekken zij hun amendementen in en kondigen ze aan dat ze de amendementen zullen herwerken en tijdens de plenaire bespreking terug zullen indienen.

Een lid vermeldt dat bij de loskoppeling van de overgang aan enige vergoeding vooral gedacht wordt aan een vergoeding tussen twee clubs of tussen de club en de federatie. Hij vraagt of de tekst ook geïnterpreteerd kan worden als zou het een vergoeding kunnen betreffen aan de speler, aan de ouders of zelfs aan zogenaamde talentscouts en managers die een overgang helpen verwezenlijken. Hetzelfde lid vraagt of een federatie die subsidies verleent aan de aangesloten sportverenigingen in functie van de jeugdopleiding gevat zijn door het verbod in dit ontwerp-decreet.

De minister verduidelijkt dat geen vergoeding mag betaald worden aan wie dan ook. Talentscouts kunnen diensten blijven bewijzen aan iemand, maar zij mogen daarmee niet inspelen op transfert- en opleidingsvergoedingen. Hij antwoordt nog dat de subsidies van de federaties aan de aangesloten organisaties niet het voorwerp uitmaken van dit ontwerp van decreet.

Het eerste amendement van de heren André Denys en Louis Bril wordt met 2 stemmen tegen 11 bij 1 onthouding verworpen.

Het amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer André Van Nieuwkerke wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het tweede amendement van de heren André Denys en Louis Bril wordt met 3 stemmen tegen 8 bij 3 onthoudingen verworpen.

Het amendement van mevrouw Nelly Maes wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 3 wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK III

Waarborgen

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 5

Een amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer André Van Nieuwkerke strekt ertoe dat een nieuw lid niet alleen ingelicht wordt over de waarborgen van het ontwerp-decreet, maar ook over de verzekeringsovereenkomsten, inzonderheid inzake ongevallen en aansprakelijkheid (Stuk 342/2). Een indiener licht toe dat in de sport heel wat ongevallen gebeuren. Daarom is het noodzakelijk dat er behoorlijke verzekeringen worden afgesloten waarvan de sportbeoefenaars of hun wettelijke vertegenwoordiger op de hoogte worden gesteld.

De minister gaat akkoord met dit amendement.

Een amendement van de heren André Denys en Louis Bril strekt ertoe dat sportverenigingen ook oudercomités kunnen erkennen (Stuk 342/2). Een indiener verwijst voor een toelichting naar hun amendement bij artikel 2 en stelt dat ook dit amendement op basis van de houding van de minister daarover ingenomen, wordt ingetrokken.

Het amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer André Van Nieuwkerke wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 5 wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikelen 6 en 7

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Beide artikelen worden met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK IV

De tuchtregeling

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK V

Controle- en strafmaatregelen

Artikel 9

Een lid vraagt wie bedoeld wordt met de bevoegde ambtenaren van de Vlaamse regering die toezicht moeten houden op de uitvoering van dit ontwerp-decreet.

De minister antwoordt dat dit ambtenaren zijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die daar specifiek worden voor aangeduid.

Het artikel wordt met 12 stemmen tegen 2 aangenomen.

Artikel 10

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 11

Een amendement van de heren André Denys en Louis Bril strekt ertoe artikel 11 te schrappen (Stuk 342/2). Een indiener stelt dat het inschrijven van correctionele straffen te verregaand is en niet in verhouding staat met het niet respecteren van de bepalingen van het ontwerp-decreet. De voorziene administratieve straffen volstaan ruimschoots om een correcte naleving van het ontwerp-decreet te voorzien.

Een lid verwijst naar de algemene bespreking waar de minister verklaarde dat een overtreder pas na onderzoek van alle elementen en na toepassing van een gradatie in de strafmaatregelen, voor de rechtbank moet verschijnen. Hij vraagt waar hij dit kan terugvinden in het ontwerp-decreet en of er een verjaringstermijn is voor deze delicten.

De minister verwijst naar de memorie van toelichting bij artikel 10 waarin staat dat "de Vlaamse regering vooreerst een beroep zal doen op de administratieve maatregelen om naleving van het ontwerp-decreet af te dwingen. Strafmaatregelen, zoals opgenomen in artikel 11, dienen slechts in allerlaatste instantie te worden opgelegd" (Stuk 342/1, p. 15). Hij verklaart dat inzake de verjaring de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek gelden.

Het amendement van de heren André Denys en Louis Bril wordt met 2 stemmen tegen 12 verworpen.

Het artikel wordt met 12 stemmen tegen 2 aangenomen.

HOOFDSTUK VI

Opheffings- en slotbepalingen

Artikelen 12 en 13

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Beide artikelen worden met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 14

Een amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer André Van Nieuwkerke strekt ertoe de datum van inwerkingtreding te vervangen door 1 juli 1997 (Stuk 342/2). Een indiener licht toe dat een uitstel van zes maanden de sportverenigingen meer tijd geeft om zich aan te passen aan de verplichtingen van het ontwerp-decreet. Bovendien is het beter dat het nieuwe decreet niet in werking treedt halverwege het sportseizoen.

Een lid vraagt of een uitstel van inwerkingtreding wel nodig is gezien de reeds bestaande gerechtelijke uitspraken,

zowel binnenlands als op Europees vlak. Hij vraagt of men dit amendement daarom niet zou willen intrekken.

De minister is voorstander om de huidige datum te behouden zodat het ontwerp-decreet zo vlug als mogelijk in voege treedt. Hij vraagt aan de indieners van het amendement welke beëindigingsperiode men voor de eerste maal wil vatten. Als men 1 juli 1997 zou inschrijven dreigt men immers pas de transferperiode van juli 1998-1999 te vatten.

De indieners trekken daarop hun amendement in.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

III. EINDSTEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE

Louis BRIL

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de grondwet.

HOOFDSTUK I**Definities****Artikel 2**

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1. sportmanifestatie : elk initiatief tot sportbeoefening met recreatieve, competitieve of demonstratieve doeleinden in georganiseerd verband ;
2. niet-professionele sportbeoefenaar : de sportbeoefenaar die zich voorbereidt op of deelneemt aan een sportmanifestatie en daarvoor geen arbeidsovereenkomst heeft aangegaan in het kader van de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars ;
3. sportvereniging : elke vereniging die bij overeenkomst of krachtens haar statuten hoofdzakelijk tot doel heeft sportmanifestaties te organiseren ;
4. sportfederatie : groepering van sportverenigingen die bij overeenkomst of krachtens haar statuten hoofdzakelijk tot doel heeft sportmanifestaties te organiseren ;
5. opgezegde sportvereniging : de sportvereniging waarbij de niet-professionele sportbeoefenaar gedurende het voorbije sportseizoen aangesloten was en waarmee de overeenkomst is opgezegd ;
6. Hoge Raad : de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport, opgericht bij het decreet van 23 juli 1992 houdende oprichting van een Vlaamse Hoge Raad voor de Sport.

HOOFDSTUK II**De vrijheidsregeling****Artikel 3**

§ 1. De niet-professionele sportbeoefenaar heeft het recht de overeenkomst tussen hem en zijn sportvereniging jaarlijks te beëindigen.

Dit gebeurt op straffe van nietigheid bij een tussen 1 juni en 30 juni ter post aangetekende brief aan de opgezegde sportvereniging en aan de sportfederatie. De poststempel van de aangetekende brief geldt als bewijs van verzending. De brief heeft uitwerking op 1 juli daaropvolgend.

De Vlaamse regering kan op verzoek van een sportfederatie de in het vorige lid bepaalde data aanpassen aan de behoeften van de betrokken sporttak, voorzover de nieuwe opzeggingsperiode ten minste één maand bedraagt.

De sportverenigingen en de sportfederaties zijn verplicht de gevolgen te erkennen van een regelmatige beëindiging van de overeenkomst door de niet-professionele sportbeoefenaar. Zij moeten ook de vrije keuze van aansluiting bij een nieuwe

sportvereniging door de niet-professionele sportbeoefenaar eerbiedigen.

§ 2. De betaling van enige vergoeding onder welke vorm of benaming dan ook, bij de regelmatige beëindiging van een overeenkomst tussen een niet-professionele sportbeoefenaar en zijn sportvereniging, naar aanleiding van of gekoppeld aan de overgang van de niet-professionele sportbeoefenaar van de opgezegde sportvereniging naar een andere vereniging, is verboden. Dit is evenzeer het geval wanneer de niet-professionele sportbeoefenaar zijn overeenkomst regelmatig beëindigt om naar een andere sportvereniging over te gaan en daar een professioneel statuut aanneemt.

§ 3. Interne reglementen van de sportfederaties, die onder meer bepalingen bevatten over de voorwaarden en de wijze van aansluiting, de opleiding en de financiering van de opleiding en de algemene werking van de federatie en de sportverenigingen, mogen niet in strijd zijn met de vrijheidsregeling zoals bepaald in dit artikel.

HOOFDSTUK III

Waarborgen

Artikel 4

Nietig is elke bepaling van een reglement of een overeenkomst die ertoe strekt - in strijd met dit decreet en met de uitvoeringsbesluiten ervan - de rechten van de niet-professionele sportbeoefenaar aan te tasten of hem zwaardere verplichtingen op te leggen.

Artikel 5

De overeenkomst van een minderjarige sportbeoefenaar met een sportfederatie of een sportvereniging moet op straffe van nietigheid worden vastgesteld door een geschreven stuk dat medeondertekend is door de wettige vertegenwoordiger van de minderjarige.

De sportverenigingen en de sportfederaties hebben de plicht om bij de aansluiting van een lid, op de keerzijde van de aansluitingskaart te vermelden waar en hoe de volledige reglementen van de sportvereniging kunnen worden geraadpleegd.

Tevens krijgt het nieuwe lid bij zijn aansluiting een bondige samenvatting van de reglementen van de federatie inzake de vrijheidsregeling, met inzonderheid de overeenkomstig artikel 3, § 1 na te leven opzeggingsperiode, en de disciplinaire maatregelen, alsmede van de verzekeringsovereenkomsten, inzonderheid inzake ongevallen en aansprakelijkheid, die ten behoeve van de sportbeoefenaars zijn aangegaan. Wijzigingen worden schriftelijk aan de sportbeoefenaar meegedeeld. Het nieuwe lid wordt ook ingelicht over de waarborgen die dit decreet de niet-professionele sportbeoefenaar biedt.

Artikel 6

Elk concurrentiebeding moet als niet-geschreven worden beschouwd.

Artikel 7

Iedere overeenkomst tot arbitrage, gesloten voor het ontstaan van een geschil waartoe de toepassing van dit decreet aanleiding kan geven, is van rechtswege nietig.

HOOFDSTUK IV

De tuchtregeling

Artikel 8

De disciplinaire procedure en de maatregelen in de statutaire, reglementaire en contractuele bepalingen van de sportfederatie of de sportvereniging moeten de rechten van de verdediging van de niet-professionele sportbeoefenaar waarborgen. Deze waarborg is van toepassing voor zover het een tuchtregeling betreft die niet voorgeschreven is door het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening. De waarborg houdt onder meer in :

1° dat de organen die bevoegd zijn om disciplinaire maatregelen uit te spreken, samengesteld zijn uit een of meer personen die op geen enkele wijze een persoonlijk belang hebben bij de zaak noch betrokken zijn geweest bij het voorafgaand onderzoek ;

2° dat de zittingen openbaar zijn, tenzij op verzoek van de niet-professionele sportbeoefenaar beslist wordt met gesloten deuren zitting te houden of de openbaarheid gevaar oplevert voor de openbare orde of de goede zeden ;

3° dat de procedure rekening houdt met de jeugdige leeftijd van vele niet-professionele sportbeoefenaars en ter zake aangepaste maatregelen bevat ;

4° dat degene die tuchtrechtelijk vervolgd wordt, ongeacht zijn leeftijd, minstens :

a) schriftelijk en persoonlijk op de hoogte wordt gesteld van de ten laste gelegde feiten ;

b) het recht heeft om, na afloop van het onderzoek, eventueel in tegenwoordigheid van of vertegenwoordigd door een raadsman alle stukken van het dossier in te zien ;

c) het recht heeft om, zich bij zijn verschijning voor de instanties die bevoegd zijn om disciplinaire maatregelen uit te spreken, te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman van zijn keuze ;

d) het recht heeft om zich te laten bijstaan door een tolk als hij de Nederlandse taal niet begrijpt of niet spreekt ;

e) het recht heeft om gehoord te worden, zijn middelen van verdediging voor te dragen en aanvullende onderzoeksmaatregelen te vragen ;

5° dat de disciplinaire maatregelen uitgesproken worden bij gemotiveerde beslissing en vatbaar zijn voor hoger beroep bij een beroepsinstantie die minstens uit drie personen bestaat.

HOOFDSTUK V

Controle- en strafmaatregelen

Artikel 9

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, houden de ambtenaren die de Vlaamse regering aanwijst toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. Deze ambtenaren hebben, voor wat het toezicht op de naleving van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten betreft, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

De sportverenigingen en de sportfederaties, en meer in het bijzonder de personen die wettelijk, statutair of feitelijk de bevoegdheid hebben om de sportvereniging of de sportfederatie te vertegenwoordigen, zijn ertoe gehouden hun volledige medewerking bij dit toezicht te verlenen.

§ 2. Om hun opdracht van toezicht uit te voeren, mogen de ambtenaren bedoeld in § 1 :

1° elk onderzoek instellen en alle inlichtingen inwinnen die zij noodzakelijk achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden nageleefd ;

2° alle personen ondervragen over alle feiten die nuttig zijn voor de uitoefening van het toezicht ;

3° inzage en afschrift nemen van alle documenten die vereist zijn om de bij dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten bepaalde opdracht te vervullen en ze tegen ontvangstbewijs in beslag nemen.

§ 3. De aangewezen ambtenaren hebben, voorzien van de passende legitimatiebewijzen, toegang tot alle lokalen van de sportvereniging en de sportfederatie die beschouwd kunnen worden als plaatsen toegankelijk voor het publiek. Tot de bewoonde lokalen hebben zij slechts toegang tussen vijf uur 's morgens en negen uur 's avonds en wanneer de rechter in de politierechtbank daartoe vooraf toestemming heeft gegeven.

§ 4. De aangewezen ambtenaren kunnen bij de uitvoering van hun opdracht de bijstand vorderen van de gemeentepolitie of de rijkswacht.

§ 5. De aangewezen ambtenaren stellen de overtredingen vast door middel van processen-verbaal die bewijs leveren zolang het tegendeel niet bewezen is. Deze processen-verbaal worden binnen zeven dagen, te rekenen van de datum van de vaststelling van de overtreding, aan de Vlaamse regering gezonden. De Vlaamse regering stuurt hiervan binnen veertien dagen, te rekenen van de datum van de vaststelling van de overtreding, een eensluidend verklaard afschrift aan de procureur des Konings en aan de overtreder.

Artikel 10

§ 1. Als een sportvereniging of een sportfederatie een of meer bepalingen van dit decreet niet naleeft, zal de Vlaamse regering haar aanmanen deze bepalingen na te volgen, naar gelang van het geval binnen een termijn van acht dagen tot zes maanden.

§ 2. Na advies van de Hoge Raad over de aard van de op te leggen sanctie, kan de Vlaamse regering aan elke sportvereniging of sportfederatie die binnen de gestelde termijn geen gevolg geeft aan de in § 1 bedoelde aanmaning, een of meer van de hiernavolgende sancties opleggen, nadat de vereniging

of federatie de gelegenheid heeft gekregen om haar standpunt te verantwoorden en zich te verdedigen:

1° de verplichte openbaarmaking, op kosten van de sportvereniging of van de sportfederatie, van de aanmaning en in voorkomend geval van de hierna genoemde sancties. Dit dient te gebeuren door aanplakking op de door de Vlaamse regering te bepalen plaatsen en door opname in minstens vijf kranten of weekbladen die zij aanwijst ;

2° het verbod dat onverschillig welk openbaar bestuur gedurende een periode van ten hoogste drie jaar volgend op de sanctie subsidies van welke aard ook zou toekennen aan de sportvereniging of de sportfederatie ;

3° het verbod voor de sportvereniging of de sportfederatie om gedurende een termijn van minstens één maand en hoogstens zes maanden sportmanifestaties te organiseren binnen het geheel of een gedeelte van de Vlaamse Gemeenschap ;

4° het opleggen van een geldboete die naar gelang van het geval per overtreding kan variëren van 10.000 fr. tot 100.000 fr. voor een sportvereniging, en van 100.000 fr. tot 1.000.000 fr. voor een sportfederatie.

§ 3. Alle overheden zijn verplicht aan de sportvereniging of de sportfederatie, bedoeld in § 2, 3°, elke vergunning om sportmanifestaties te houden te weigeren of in te trekken.

Artikel 11

§ 1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van zesentwintig tot tweeduizend frank of met één van die straffen alleen worden gestraft :

1° de personen die wettelijk, statutair of feitelijk bevoegd zijn om de sportvereniging of de sportfederatie te vertegenwoordigen en die weigeren de gevolgen te erkennen van de regelmatig ingestelde procedure tot beëindiging van de overeenkomst tussen de sportbeoefenaar en zijn sportvereniging, zoals bepaald in artikel 3, § 1 ;

2° de personen die wettelijk, statutair of feitelijk bevoegd zijn om de sportvereniging of de sportfederatie te vertegenwoordigen, en die het verbod tot het betalen van enige vergoeding, in welke vorm of benaming ook, genoemd in artikel 3, § 2 overtreden ;

3° de personen die wettelijk, statutair of feitelijk bevoegd zijn om de sportvereniging of de sportfederatie te vertegenwoordigen en die zich schuldig maken aan het niet toestemmen in, het misleiden van of het zich verzetten tegen het toezicht bepaald in artikel 9.

§ 2. Poging tot één van de wanbedrijven in § 1 wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met een geldboete van zesentwintig frank tot vijfhonderd frank of met één van die straffen alleen.

§ 3. In geval van herhaling binnen twee jaar vanaf de datum waarop de veroordeling wegens een wanbedrijf zoals bepaald in § 1 of § 2 in kracht van gewijsde is getreden, worden de in § 1 of § 2 bepaalde straffen verdubbeld.

HOOFDSTUK VI

Opheffings- en slotbepalingen

Artikel 12

Opgeheven worden :

1° het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar ;

2° het koninklijk besluit van 24 maart 1978 houdende uitvoering van het decreet van de cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Artikel 13

De sportverenigingen of de sportfederaties die ter uitvoering van het artikel 3 van het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar een aanpassing hebben gekregen van de periodes, blijven deze aangepaste periodes behouden, met dien verstande dat de begindatum van de opzeggingstermijn onveranderd blijft en dat vanaf dan de absolute duur van de aansluitende periodes in overeenstemming wordt gebracht met het bepaalde in artikel 3, § 1.

Artikel 14

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1997.

BIJLAGEN

BIJLAGE I : Adreslijst erkende Vlaamse Sportfederaties

17/06/96

ADRESSENLIJST ERKENDE SPORTFEDERATIES

CODE	FEDERATIE	ADRES		TEL	FAX
11010	VLAAMSE LIGA GEHANDICAPTENSPOORT	Brouwerijstraat 10	9160	LOKEREN	09/3493366
11041	P.S.Y.L.O.S.	Maria Theresiastraat 114	3000	LEUVEN	016/220415
11051	S.L.O.B.O.	Autolei 281	2160	WOMMELGEM	03/3224323
11061	N.F.S.O.G.	Sruiklenlei 26	2900	SCHOTEN	03/6585435
11071	NAS.S.O. - MI. VA.	Leeuwstraat 1	9000	GENT	09/2231411
11081	VLAAMSE FEDERATIE VOOR GEHANDICAPTENSPOORT	Sint Jansstraat 32-38	1000	BRUSSEL	02/5150254
2010	VLAAMSE TURNLIGA	Vooruitgangstraat 321/1	1030	BRUSSEL	02/2010808
2020	KATHOLIEKE VLAAMSE TURNFEDERATIE	Twee kerkenstraat 25	1000	BRUSSEL	02/2305413
2030	FEDERATIE VOOR ALGEMENE EN SPORTIEVE GYMNASIEK	Boomgaardstraat 22 bus 50	2600	ANTWERPEN	03/2860757
2040	SPORTIEVAK	Groeningelaan 40	8500	KORTRIJK	056/256332
2051	FEDERATIE DANS EN SPORT	Speelpleinlaan 1	8310	ASSEBROEK	050/351305
2060	BOND VOOR LICHAMELIJKE OPVOEDING	Waterkluislaan 16	9040	ST. AMANDSBERG	09/2189120
2091	FEDERATIE VOOR REKREATIE EN OMNISPORT	Boomgaardstraat 22 bus 35	2600	BERCHEM-ANTWERPEN	03/2860760
3010	VLAAMSE ATLETIEKLIGA	Sint Laurensstraat 14/26 Bus 3	1000	BRUSSEL	02/2184286
3031	VLAAMSE ARBEIDERS WANDEL EN ATLETIEK FEDERATIE	Perksestraat 31	1800	VILVOORDE	02/2513440
3050	VLAAMS VERBOND VOOR ORIENTERINGSSPORTEN	Heidestraat 100	3581	BERINGEN	011/343906
3060	VLAAMSE TRIATHLON- EN DUATLONLIGA	Silburgstraat 74	2100	DEURNE	03/3213272
4010	VLAAMSE ZWEMLIGA	Meersstraat 138 C3	9000	GENT	09/2205387
4020	VLAAMSE REDDINGSCENTRALE	Gemeenteplein 26	3010	KESSEL-LO	016/353500
4030	NEDERLANDSTALIG KANO VERBOND	Clercxhoevestraat 2 Bus B	3910	NEERPELT	011/642835
4040	LANDELIJKE BOND VAN WATERSPORTVEREN. IN BELGIE	IJzerweglaan 59	9050	LEDEBERG	09/2312635
4050	LANDELIJKE FEDERATIE VOOR WATERSKI	Collegelaan 8	2140	BORGERHOUD	03/2711959
4060	NEDERLT LIGA VOOR ONDERWATERONDERZOEK EN -SPORT	J.Broerenstraat 40/42 Bus 10	1070	BRUSSEL	02/5221816
4071	AMATEUR WATERSPORT BOND	Kalverenstraat 71	2800	MECHELEN	015/557432
					015/557804*

CODE	FEDERATIE	ADRES		TEL	FAX
4080	VLAAMSE VERENIGING VOOR WATERSPORT	Beatrijslaan 25	2050	03/2196967	03/2197700
4100	VLAAMSE ROEILIGA	Kaardrijstraat 18	9000	09/2273121	09/2273121
4110	LANDELIJKE WINDSURFING FEDERATIE	Voskenslaan 228 Bus 3	9000	09/2229158	09/2223789
5030	VLAAMSE HANDBALVERENIGING	Boongaardstraat 22 Bus 32	2600	03/2860794	03/2860793
5040	VLAAMSE VOLLEYBALBOND	Beneluxlaan 22	1800	02/2521140	02/2521190
5060	VLAAMSE SQUASH FEDERATIE	Boongaardstraat 22	2600	03/2860754	03/2860716
5070	VLAAMSE TENNISVERENIGING	Louizapoortgalerij 203 5V-Bus3	1050	02/5480300	02/5480303
5080	VLAAMSE BADMINTONLIGA vzw	Boongaardstraat 22 bus 18	2600	03/2860746	03/2860747
5090	VLAAMSE TAFELTENNISLIGA	Brabantstraat 107 bus 12	1030	02/2170386	02/2170386
5120	VLAAMSE RUGBYBOND	Boongaardstraat 22 bus 20	2600	03/2860752	03/2860753
5141	KON.BELG.LIEFHEBBERSVOETBALBOND-NEDERL. AFDELING	Goudvinkenlaan 13	9840	09/2826189	09/2811295
5171	ANTWERPSE VERENIGING VAN VRIENDENCLOCKS	Rode Kruisplein 11	2845	03/8442086	03/8442086
5181	ARBEIDERSVOETBALBOND	Frans Baetenstraat 52	2100	03/2161495	
5191	VLAAMSE BASEBALL EN SOFTBALL LIGA vzw.	Boongaardstraat 22 bus 30	2600	03/2860787	03/2860788
5200	KON.BELGISCHE KORFBALBOND -VLAAMSE LIGA	Gabriël Vervoortstraat 4	2100	03/3662035	03/3662685
5211	KRACHTBALFEDERATIE	Baron Ruzetteaan 243 bus 1	8310	050/373713	050/373713
5231	VLAAMSE LIGA PETANQUE SPORT	Antoon Van Dijkstraat 16	9050	09/2319334	09/2320540
5271	VLAAMSE KATHOLIEKE SPORTFEDERATIE/OMNISPORT	Van Havreplein 13	2100	03/3210552	03/3660944
5360	VLAAMSE ZAALVOETBALBOND VZW	Stationsstraat 243	1700	02/4255563	02/4255563
5370	NATIONALE ONAFHANKELIJKE MINIVOETBALBOND	Derbystaat 249	9051	09/2208382	09/2208524
5381	VLAAMSE LIGA VOOR MINI-JEUGD-EN RECREATIEVOLLEY	Laurierstraat 61	9052	09/2217277	09/2217277
5401	KONINKLIJK KATHOLIEK VLAAMS SPORTVERBOND	Boongaardstraat 22 bus 22	2600	03/2860770	03/2860774
5421	KON.VLAAMSE KATHOLIEKE TAFELTENNISFEDERATIE	Van Havreplein 13	2100	03/3217837	03/3660944
5431	VLAAMSE KATHOLIEKE SPORTFEDERATIE - VOLLEY	Van Havreplein 13	2100	03/3219444	03/3660944
6010	VLAAMSE JUDOFEDERATIE	Lange Akker 10	9240	052/449016	052/449720

CODE	FEDERATIE	ADRES	TEL	FAX
6020	VLAAMSE KARATE FEDERATIE	Steendam 61	9000	09/2250513
6030	BELGISCHE JU-JITSUFEDERATIE - VLAAMSE VLEUGEL	Boomgaardstraat 22 bus 14	2600	03/2860735
6040	VLAAMSE TAEKWONDO BOND VZW	Ablenstraat 2	2040	03/2860765
6060	BOND DER VLAAMSE SCHERMKRINGEN VAN BELGIE	Generaal Thyssstraat 12 Bus 3	1050	02/6440573
6140	VLAAMSE VECHTSPOORT ASSOCIATIE	Hulststraat 3	3300	016/816579
7020	FEDERATIE VOOR FITNESS EN AEROBICS	Gasmeterlaan 107	9000	09/2251082
8010	LIGA VAN VLAAMSE ZWEEFVLIEGCLUBS	George Ivanowlaan 70	2100	03/3221604
8051	BELGISCHE ALPEN CLUB NEDERLANDSTALIGE VLEUGEL	Kazernestraat 38	9100	03/7766018
8070	VLAAMSE ROLSCHAATSBOND	Dalstraat 109/1	9100	03/7771208
8081	VLAAMSE SKIVERENIGING	Hensbergelei 70	2930	03/2860785
8111	BELGISCHE POLITIE SPORTBOND NEDERLANDST. VLEUGEL	Heistraat 390	2610	03/8270992
8141	GEZINSSPORTFEDERATIE B.G.J.G.	Troonstraat 125	1050	02/5078822
8161	VERBOND VAN VLAAMSE SPELEOLOGEN	Broeksstraat 23	3001	016/237899
8170	VLAAMSE KUNSTSCHAATSEN BOND	Binnenhof 15b	8940	056/310065
8211	VLAAMSE BERGSPORTFEDERATIE	Daniël Herreynsstraat 155	2610	03/8303560
8240	VLAAMS VERBOND VANPARACLUBS vzw.	Marconilaan 9	1780	02/7325979
8251	SPORVAL	Geneinde 2	2260	014/548072
8261	DANSLIGA-SPORTFEDERATIE	Pastoriestraat 7	2340	014/611249
8271	VOLKSPORTCONFEDERATIE	Warandelaan 108 Bus 2	8340	050/358462
9010	VLAAMSE SCHUTTERS KONFEDERATIE	Boomgaardstraat 22 Bus 7	2600	03/2860725
9020	HANDBOOGLIGA VZW.	Boomgaardstraat 22 bus 24	2600	03/2860779
9050	LANDELIJKE UNIE DER KRUISBOOGSCHUTTERS	Turnhoutsebaan 455 Bus 40	2140	03/3240596
9071	BELGISCHE NEDERLANDSTALIGE FEDERATIE LIGGENDE WIP	Boomgaardstraat 22 bus 26	2600	03/2860783
9110	LANDELIJKE RIJVERENIGINGEN	Waversebaan 99	3050	016/479960
9121	BOND VAN MANEGERIJSCHOLEN	Meensesteenweg 153	8800	051/228309

CODE	FEDERATIE	ADRES	TEL	FAX
9151	LANDELIJKE ZEILWAGENFEDERATIE	Dynastielaan 18bis	058/415747	058/415747
9161	VLAAMSE WANDELFEDERATIE	Heldenplein 4	011/348556	011/391329
9171	VLAAMSE WIELRIJDBOND	Branddreef 19	052/332980	052/341349
9201	ATB SPORT EN OPENLUCHTLEVEN	Provinciestraat 53	03/2358224	03/2355142
9211	FEDERATIE VLAAMSE KAMPEERDERS	Charles de Kerckhoveaan 11	09/2237791	09/2239386
9221	VLAAMSE LIGA VAN BEDRIJFSSPORTBONDEN vzw	Boomgaardstraat 22 bus 15	03/2860736	03/2860742
9241	VLAAMSE WANDELAARSBOND	Italiëlei 213 B 12	03/2325370	03/2342521
9271	VLAAMSE WANDEL EN JOGGINGLIGA VZW	Ambachtenlaan 2A	09/3745550	09/3740646
9310	VLAAMSE UNIVERSITAIRE SPORTFEDERATIE	Naamse Straat 96	016/290375	016/290342
9321	VLAAMSE AMATEURSPORT CONFEDERATIE	Boomgaardstraat 22 bus 13	03/2860717	03/2860734
9331	F.A.L.O.S. SPORTFEDERATIE VAN KWB	Lakensestraat 76	02/2108855	02/2108800
9341	SENIORENSPORT VZW	Wetstraat 121	02/2374435	02/2374442
9351	S-SPORT FEDERATIE	Sint Jansstraat 32	02/5150241	02/5142205
9421	VLAAMSE VERENIGING VAN HENGELSPORTVERENIGINGEN	Graaf Jansdijk 25 Bus 5	050/412519	050/428759
9431	VLAAMS HANDBOOGSCHUTTERS VERBOND	Klein Mechelen 59	03/8894095	015/216040

BIJLAGE II : Opzeg- en verzetstermijnen bij de verschillende sportfederaties

Aanpassing van de tijdperken bepaald in artikel 3 van het decreet van 25 februari 1975, aan de behoeften van bepaalde sporttakken of sportfederaties

(Besluiten van 24 maart 1978 - 12 juni 1978 - 19 juni 1978 - 24 juli 1978 - 11 augustus 1978 - 21 september 1978 - 27 februari 1979 - 15 oktober 1979 - 18 september 1991 - 16 oktober 1991 en 16 september 1992.)

Opzegtermijnen en verzetstermijnen

De leden van ALLE bonden, uitgenomen deze hieronder vermeld:

Opzegtermijn: van 1 juni tot 31 juli - Verzetstermijn van 1 aug. tot 31 aug.

Uitzonderingen:

Opzegtermijn	Verzetstermijn	Sportbonden
1 januari - 28 februari	1 maart - 31 maart	Hippos Koninklijke Katholieke Sportfederatie van België Afdeling Tennis
1 april - 31 mei	1 juni - 30 juni	Katholieke Sportfederatie Volleybal
1 mei - 30 juni	1 juli - 31 juli	Katholieke Sportfederatie Voetbal Katholieke Sportfederatie Tafeltennis Vlaamse Ski Federatie Koninklijke Belgische Hockeybond Vereniging van Vlaamse Basketbalclubs (niet te verwarren met Koninklijke Basketbalbond)
15 mei - 15 juli	16 juli - 15 augustus	Arbeidersvoetbalbond
16 mei - 15 juli	16 juli - 15 augustus	Koninklijke Katholieke Sportfederatie van België - Basketbal
1 juni - 31 juli	1 augustus - 31 augustus	Alle, uitgenomen uitzonderingen
1 juli - 31 augustus	1 september - 30 september	Nederlandstalige Afdeling Koninklijke Belgische Federatie Handboog-schietsen
15 juli - 15 september	16 september - 15 oktober	Belgische Karate Vereniging
1 augustus - 30 september	1 oktober - 31 oktober	Vlaamse Atletiek Liga Vlaamse Onafhankelijke Ruiters
1 september - 31 oktober	1 november - 30 november	Belgische Arbeiders Wandel- en Atletiek Federatie
1 september - 31 oktober	1 november - 30 november	Vlaamse Liga Bevordering Petanque Sport
1 oktober - 30 november	1 december - 31 december	Nederlandstalig Kanoverbond Vlaamse Roeiliga Belgische Baseball en Softball Federatie Wielerbond Openbare Diensten Koninklijke Belgische Wielrijdersbond West- en Oostvlaamse Wandelsportbond
1 november - 31 december	1 januari - 31 januari	Landelijke Federatie Waterski Vlaamse Liga Zweefvliegclubs Koninklijk Verbond Belgische Schuttersverenigingen Vlaamse Vleugel Nationale Unie Kruisboogschutters Landelijke Rijvereniging van de K.L.J.
15 november - 15 januari	16 januari - 15 februari	Federatie Amateurmotorcrossbonden van Vlaanderen
1 december - 31 januari	1 februari - 28 (29) febr.	Eurojudo
15 december - 15 februari	16 februari - 15 maart	Koninklijke Belgische Lawn-tennisbond
1 maart - 30 april	1 mei - 31 mei	Vlaamse Interprovinciale Volleybalbond
16 april - 15 juni	16 juni - 15 juli	Vlaamse Tafeltennisliga
16 mei - 15 juli	16 juli - 15 augustus	Belgische Zaalvoetbalbond Vlaamse Vleugel
1 mei - 30 juni	1 juli - 31 juli	Koninklijke Belgische Liefhebbers Voetbalbond Nederlandstalige Afdeling
1 april - 31 mei	1 juni - 30 juni	Koninklijke Belgische Korfbalbond
15 maart - 15 mei	16 mei - 15 juni	Vlaamse Zwemliga
16 november - 15 januari	16 januari - 15 februari	Vlaamse Tennisvereniging
16 maart - 15 mei	16 mei - 15 juni	Koninklijke Belgische Korfbalbond, Vlaamse Liga
1 juni - 31 juli	1 augustus - 31 augustus	Vlaamse Karate Federatie
1 oktober - 30 november	1 december - 31 december	Arbeidswatersportbond

BIJLAGE III

Hoorzitting van 27 februari 1996
met deskundigen

De Commissie voor Cultuur en Sport organiseerde in het kader van het, op dat moment, aangekondigde ontwerp-decreet betreffende het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, op 27 februari 1996 een hoorzitting met deskundigen.

Aan deze hoorzitting namen deel :

- de heer Stefaan Van Mulders, afdelingshoofd van de juridische dienst van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
- de heer Johnny Maeschalk, advocaat, gespecialiseerd in Sportrecht
- prof. dr. Stefan Késenne, professor aan de faculteit economie van de UFSIA-Universiteit Antwerpen
- de heer Paul Carlier, voorzitter van de vzw Jeugd-Voetbal-Vrijheid.

1. Stefaan Van Mulders, afdelingshoofd van de juridische dienst van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

a) Toelichting

De heer Stefaan Van Mulders geeft een historisch overzicht van het ontstaan en de evolutie van het ontwerp van decreet. In 1984 organiseerde de Hoge Raad voor de Sport een congres onder de titel "Sport in Vlaanderen, 2000". Een juridische werkgroep van dit congres kwam toen tot de conclusie dat het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar niet meer voldeed aan de noden van de sportbeoefenaars. Er werd een motie opgesteld die door een werkgroep moest geconcretiseerd worden. Deze werkgroep bestond uit leden van de Hoge Raad, vertegenwoordigers van de grootste sportbonden en leden van de administratie.

Twee jaren later kwam men tot een voorontwerp van decreet met de volgende krachtlijnen :

- de niet-betaalde sportbeoefenaar moest jaarlijks zijn vrijheid kunnen verkrijgen ;
- er was een verzetsmogelijkheid van de club van herkomst ;
- de verzetsmogelijkheid moest getoetst worden aan een opleidingsvergoeding die berekend werd door de club van herkomst, de leeftijd van de sportbeoefenaar en dergelijke meer ;
- de overgang werd toegestaan als er objectieve criteria zoals de verhuis van een sportbeoefenaar, studieredenen en dergelijke konden worden aangehaald ;
- als er toch discussie zou ontstaan, zou een sportcollege het geval bestuderen en zou een oordeel terzake vellen.

De toenmalige minister van Cultuur, de heer Patrick Dewael, vroeg daarop advies van de Raad van State. Deze concludeerde echter dat men het huiswerk moest overdoen. Zo stelden zij bijvoorbeeld dat het niet duidelijk was of de Vlaamse regering wel de bevoegdheid had om een sportcollege op te richten, werd de afbakening van de niet-betaalde sportbeoefenaar sterk in vraag gesteld en werden ook bij de criteria voor de overgang ernstige vragen gesteld.

Na dit advies viel alles stil. De problematiek werd in 1992 terug opgerakeld naar aanleiding van een motie van aanbeveling van de Vlaamse Raad waarin stond dat de rechten van het kind in de sportwereld ernstig moesten worden onderzocht. Daarbij werd een werkgroep opgericht tot vaststelling van een statuut voor de niet-betaalde sportbeoefenaars. De werkgroep was samengesteld uit leden van de Vlaamse Raad, leden van het kabinet, ambtenaren van het BLOSO, mensen van SPORTA, de BGJG en het Nationaal diensten- en onderzoekscentrum voor het spelende kind (NDO).

Deze werkgroep maakte een ontwerptekst met de volgende kenmerken :

- de garantie van vrijheid van overgang van de niet-professionele sportbeoefenaar die elk jaar zijn vrijheid van sportbeoefening moest kunnen terugwinnen ;
- er was geen verzetsmogelijkheid meer door de club ;
- er kon nog wel een opleidingsvergoeding worden gevraagd, maar niet meer gebaseerd op basis van het aanwezige talent, wel op objectieve criteria, namelijk de mate waarin men opgeleid werd. De sportbonden stonden zelf in om de sommen daartoe te berekenen. Deze bedragen moesten dan in een jeugdfonds worden gestort dat zou worden aangewend voor de jeugdopleiding.
- er was een toezicht voorzien vanuit de overheid met daarbovenop een reeks administratieve en strafmaatregelen.

Dit ontwerp van decreet kreeg binnen de Hoge Raad voor de Sport fundamentele bezwaren, vooral met betrekking tot het betalen van een opleidingsvergoeding en de vrijstelling hiervan beneden zekere leeftijdsgrenzen (13 – 15 jaar). De Vlaamse regering heeft dit advies echter niet gevolgd en heeft in januari 1995 een ontwerp van decreet bij de Raad van State ingediend waarin de leeftijd van 18 jaar als grens werd opgenomen.

Het advies van de Raad van State was ditmaal constructief, vooral over de bevoegdheid met betrekking tot de niet-professionele sportbeoefenaar. Deze stond gedefinieerd als hij die geen arbeidsovereenkomst als sportbeoefenaar heeft afgesloten en hij die geen sociale zekerheidsbijdragen betaalt waardoor er geen arbeidsrechtelijke verhouding met zijn sportclub kon worden aangetoond. De Raad van State signaleerde ook dat men best zou nagaan of, naar aanleiding van het arrest Bosman, het toepassingsgebied behouden moest blijven en of men terzake geen aangepaste maatregelen moest nemen ten aanzien van de niet-professionele sportbeoefenaar.

Het ontwerp van decreet, zoals het tot vandaag behouden bleef, werd door de werkgroep dan op basis van deze adviezen aangepast in de zin dat :

- als niet-professionele sportbeoefenaar diegene moet worden beschouwd die geen arbeidsovereenkomst heeft in het kader van de wet van 24 februari 1978 ;
- er geen enkele verzetsmogelijkheid is tegen diegene die zijn vrijheid vraagt ;
- er geen enkele opleidingsvergoeding onder welke benaming of betiteling ook mag worden uitbetaald als dergelijke sportbeoefenaar zijn vrijheid vraagt ;
- de sanctie- en administratieve maatregelen bleven behouden.

b) Vragen en opmerkingen van de leden

De heer André Denys vraagt of hij uit de toelichting mag concluderen dat het arrest Bosman ook betrekking zou hebben op de niet-professionele sportbeoefenaar.

De heer Stefan Van Mulders antwoordt dat het arrest Bosman zegt dat in het kader van het Europees Verdrag het vrij verkeer van werknemers moet gegarandeerd worden en dat er geen enkele belemmering, zoals transfervergoedingen, dit vrij verkeer in de weg mag staan. Men heeft daaruit afgeleid dat indien het hoogste Europese rechtscollege dit oordeel velt voor de betaalde sportbeoefenaar, dit ook automatisch van toepassing is op de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verwijst naar de wet op de kinderarbeid waar men dubbelzinnig stond tegenover de kinderen die aan sport deden. Is er rekening gehouden met deze wetgeving ?

De heer Stefan Van Mulders verklaart dat het oorspronkelijk al de intentie was dat men zeker voor jongeren beneden de leeftijd van 18 jaar een volledige vrijheid van overgang moest garanderen. De mogelijkheid om vergoedingen beneden deze leeftijdsgrens te ontvangen is niet voorzien in dit decreet, terwijl men ook niet kan spreken van arbeid als men nog geen 18 jaar is.

De heer Felix Strackx vraagt of het licentiesysteem waarbij een bedrag wordt gestort in een jeugdsportfonds nog toegelaten is met het ontwerp van decreet.

De heer Stefan Van Mulders verduidelijkt dat voor zover deze licentie in verhouding staat met de aansluiting van de sportbeoefenaar en de beoefening van de sport, dit in strijd is met het decreet. Als dus de aansluiting en de mogelijkheid om de sport te beoefenen gekoppeld wordt aan een spelerslicentie is het in strijd met het ontwerp van decreet.

De heer Louis Bril stelt dat het ontwerp van decreet repressief is voor de sportclubs. Het is niet correct naar al de vrijwilligers en dergelijke toe dat er geen opleidingsvergoeding mag gevraagd worden. Vele van de kleinere ploegen doen aan intense jeugdopleiding en daarmee ook aan een sociale werking omdat men tegelijkertijd deze kinderen van straat houdt.

De heer Stefan Van Mulders stelt dat deze argumenten bekend zijn, maar dat de discussie gevoerd moet worden op basis van vaststellingen en niet op basis van intuïtie. De hoofdvraag is wat de relatie is tussen de opleidingsvergoeding en de mogelijke jeugdopleiding. Hij stelt vast dat als er een opleidingsvergoeding wordt uitgekeerd, de relatie met het betalen van mogelijke opleidingsvergoedingen en de transfer daarvan naar de jeugdopleidingen, niet is aangetoond. In die landen waar men geen vergoedingen vraagt, zoals in Nederland of Denemarken, wordt het kwalitatieve aspect in de jeugdopleiding veel meer naar voor gebracht dan hier het geval is. Vanuit deze vaststellingen is de correlatie tussen transfervergoedingen en kwalitatieve jeugdopleiding niet gelegd. De middelen die aanwezig zijn en vandaag te veel naar de transfers gaan, moeten herbested worden om aan een kwalitatieve jeugdopleiding te gaan doen.

De heer Bril betreurt dat men van het uitzonderingsgeval van het Bosman-arrest, een algemene regel maakt die veel inspanningen miskent.

De heer Kris Van Dijck meent dat het geval Bosman niet zo uniek is. Ook in andere sporten worden mensen op een zijspoor gezet. Het probleem van de transfers moet breder worden bekeken. De sportbeoefenaar krijgt als individu wel een aantal mogelijkheden. De club die een talentvol speler moet zien vertrekken zonder vergoeding te kunnen vragen, leidt daar budgettair niet onder want deze kan zonder vergoeding iemand anders aantrekken. De clubs hebben ook andere inkomsten naast de transfers.

De heer Jos Stassen onderschrijft de mening van de heer Stefan Van Mulders waar hij stelde dat er geen correlatie is tussen de vergoedingen en de kwalitatieve jeugdopleiding. Hij verwijst naar sporttakken zoals het zwemmen of judo, waar Belgen in uitblinken, en waar deze problematiek niet aan de orde is. De opleiding zal wel meer gaan kosten, maar de mensen gaan ook meer betrokken zijn omdat de opleiding kwaliteitsvoller zal zijn.

De heer André Denys wil het onderscheid maken tussen transfervergoedingen en opleidingsvergoedingen. Over dit laatste was er een consensus om deze op basis van objectieve criteria toe te passen. Door het arrest Bosman zou ook dit laatste komen te vervallen. Hij vraagt of de opleidingsvergoeding juridisch nog zou kunnen en stelt voor om een duidelijke uitspraak hierover te vragen bij de Raad van State.

De heer Stefan Van Mulders stelt dat de uitspraak van de Raad van State reeds gekend is op basis van het ontwerp van decreet zoals dat in januari 1995 werd ingediend en waarin de opleidingsvergoedingen waren opgenomen. Dit advies hield in dat dit binnen de bevoegdheden van de decreetgever viel. De evolutie in deze sector is echter heel snel. Zo is er het arrest Bosman geweest, maar ook verschillende uitspraken van Belgische rechtbanken die een dwangsom oplegden als een sportbeoefenaar die zelfs een vergoeding ontvingen, niet direct over een volledige vrijheid van overgang kon beschikken. Door deze evolutie kan ook de decreetgever niet achterwege blijven, waardoor men er voor geopteerd heeft om op deze juridische feitelijkheid in te spelen.

De heer Felix Strackx vraagt een voorbeeld van een herverdelingssysteem dat nog wel binnen het kader van het ontwerp van decreet kan.

De heer Stefan Van Mulders antwoordt dat alle mogelijkheden openliggen voor zover ze niet verbonden zijn aan een overgang of aansluiting bij een sportclub. Als de aansluiting of het beoefenen van de sport zou gehinderd kunnen worden door bijvoorbeeld de verplichting een licentie te nemen bij een sportvereniging, is die niet toegestaan.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen gaat akkoord met de heer Jos Stassen als deze het heeft over de kwaliteit die moet primeren. Ook in andere sporttakken dan het voetbal worden opleidingen gegeven die nooit gehonoreerd worden. Zij vraagt of er onderzoek is gedaan naar de klachten die naar aanleiding van transfers en opleidingsvergoedingen werden ingediend bij de rechtbank.

De heer Stefan Van Mulders stelt dat het NDO, de BGJG en SPORTA naar aanleiding van de werkgroep die werd geïnstalleerd (supra) een klachtentelefoon hadden opgericht voor al deze problemen. Daar is een inventarisatie van, maar hij verwijst naar de heer Carlier die later bij deze hoorzitting aan bod komt en over de nodige cijfers beschikt.

2. Johnny Maeschalk, advocaat, gespecialiseerd in sportrecht

a) Toelichting

De heer Johnny Maeschalk stelt dat de praktijk toch wel anders is dan doorgaans de theorie. Overal krijgt de club gehoor, terwijl de sportbeoefenaars nergens gehoord worden. Het decreet van 25 februari 1975 op de niet-betaalde sportbeoefenaar bestaat, maar wordt niet toegepast door de sportbonden. Als een sportbeoefenaar naar de rechtbank durfde stappen, werd hij door de federatie afgeschoten. Hij stelt dat tussen 1981 en 1990 er geen enkele procedure ingeleid werd op basis van het decreet van 25 februari 1975. De uitleg hiervoor is dat in de verschillende reglementen van de sportbonden uitdrukkelijk staat vermeld dat de aangeslotene niet naar de rechtbank mag stappen.

Vanaf 1990 komt de problematiek echter in een stroomversnelling : men heeft Bosman in het voetbal, Bayer in het basket, De Bie in het wielrennen enzovoort. Er komen vanaf dan ook verschillende gerechtelijke procedures over de overgang van jeugdspelers. Parallel hiermee werkt men ook weer aan een ontwerp van decreet en wordt naar aanleiding van een motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet van de niet-betaalde sportbeoefenaar terug herbekeken, waarvan het resultaat hier vandaag besproken wordt.

Herhaardelijk heeft de spreker opgeroepen de sport juridisch niet te liquideren. Toch heeft hij de indruk dat men er om vraagt. Rechters oordelen vandaag à la carte. Daarom is er hoogdringend een decreet nodig waarin de vrijheid centraal staat en waaruit elke transfer of opleidingsvergoeding geweerd wordt. Hij verwijst daarbij naar de overwegingen van het Hof van Justitie die tot het arrest Bosman van 15 december 1995 hebben geleid en specifiek naar overweging 109 die het volgende stelt :

"Omdat de sportcarrière van jonge spelers evenwel onmogelijk met zekerheid kan worden voorspeld en slechts een klein aantal jonge spelers de sport als beroep gaat beoefenen, worden deze vergoedingen gekenmerkt door onzekerheid en toeval en staan zij in ieder geval los van de reële kosten die de opleiding van zowel de toekomstige beroepsvoetballers als degenen die nooit beroepsvoetballer zullen worden, voor de clubs meebrengen. In die omstandigheden kan het vooruitzicht dergelijke vergoedingen te ontvangen, geen beslissende stimulans zijn om jonge spelers in dienst te nemen noch een geschikt middel om deze activiteiten te financieren, met name niet voor kleine clubs."

Het Hof van Justitie was enkel gevat door het geval Bosman en kon alleen maar uitspraak doen over dit geval.

Sinds het arrest Bosman zijn er ook weer een aantal vonnissen geveld ten voordele van de sportbeoefenaar. Zo is er het vonnis van de eerste kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge van 16 januari 1996 dat uitdrukkelijk zegt dat, niettegenstaande een overeenkomst werd getekend waarin een serieuze schadevergoeding werd vermeld bij mogelijk contractbreuk, op basis van het artikel 6 van het decreet van 25 februari 1975 de persoon in kwestie zijn volledige vrijheid moet terug krijgen.

Het verhaal van de opleidingsvergoedingen is volgens de spreker een kunstmatig verhaal dat opgedisseld werd omdat de transfers weg zullen vallen. In andere organisaties buiten de sport bestaat zo'n vergoeding ook niet als men van de ene instelling overgaat naar een andere.

b) Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Louis Bril stelt dat zonder vrijwilligerswerk er geen sportbeoefening mogelijk is. De inzet van de vrijwilligers wordt totaal miskend.

De heer André Denys stelt dat er inderdaad snel een decreet moet komen dat het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar regelt. Toch wil hij een onderscheid maken tussen de opleidingsvergoedingen en de transfervergoedingen. Opleidingsvergoedingen kunnen objectief worden vastgelegd. Als men hier ethisch over akkoord kan gaan, worden opleidingsvergoedingen dan nog belemmerd door de Europese juridische uitspraken of niet ?

De heer Johnny Maeschalk verwijst daarvoor naar de rechtsoverweging 109 van het arrest Bosman dat duidelijk is en geen verdere commentaar behoeft. Hij werpt in het midden dat een professionele sportbeoefenaar in de visie van de vraagsteller dan degene zou zijn die een degelijke jeugdopleiding heeft gehad waardoor hij prof is kunnen wor-

den en waar nadien geen vergoeding kan gevraagd worden omdat transfervergoedingen niet meer kunnen. Maar voor de amateur die toevallig in een bepaalde sportsector terecht komt, zou men bij overgang dan wel een opleidingsvergoeding moeten kunnen vragen. Daar heeft hij toch vragen bij.

De heer Felix Strackx reageert daarop dat een succesvol profspeler niet bewezen heeft dat hij een goede jeugdopleiding heeft gehad, maar enkel dat hij talent heeft.

De heer Johan De Roo vraagt of, los van de juridische context enzovoort, men kan spreken van een opleidingskost. Een bepaalde club doet bijvoorbeeld inspanningen voor een degelijke jeugdopleiding, terwijl een andere club op dit vlak bijna niets doet. Op een bepaald moment veranderen spelers van de eerste club die kosten heeft gedaan, naar de tweede club die geen kosten heeft gedaan. De tweede club kan na verloop van tijd ook betere resultaten boeken als deze spelers volwassen zijn geworden en er financieel beter door worden. Is het dan nog wel interessant om aan jeugdopleidingen te doen, als die kost juridisch zogezegd als onbestaande wordt beschouwd. De heer André Denys sluit zich hierbij aan en stelt dat hij met opleidingsvergoeding ook de opleidingskost bedoelde.

De heer Felix Strackx voegt hier aan toe dat het aangehaalde voorbeeld hypothetisch is. Als de eerste club een kwalitatieve opleiding en dergelijke heeft, dan zal er geen speler van deze club vertrekken. Hij vraagt of er wel degelijk een kostprijs is voor de jeugdopleiding en vraagt of dit ooit bepaald werd.

De heer Louis Bril stelt dat een speler kan vertrekken voor het geld dat door een club onder tafel wordt gegeven. Dat is de realiteit.

De heer Johnny Maeschalk verwijst voor de kostprijscijfers naar de heer Paul Carlier die later in de hoorzitting aan bod komt. De vraag naar de kostprijs betreft een discussie over de kwaliteitsnormen van de clubs en die is hier niet aan de orde. Als de kwaliteitsnorm er is, moet men ook bewijzen dat er kosten zijn voor de opleiding.

De heer Jos Stassen meent dat de cruciale vraag is hoe een club financieel kan overeind blijven als een belangrijke bron van inkomsten wegvalt. Dit is echter een andere discussie dan die over het juridische aspect. Hij wenst dat er een debat komt over hoe men kan voorkomen dat de opleidingen in elkaar zouden stuiken.

De heer Johnny Maeschalk verwijst naar een studie van de heer Vergeylen. Daaruit blijkt dat er slechts een paar voetbalclubs in België leefbaar zouden zijn. De andere zijn allen virtueel in faling. Het zullen dus volgens hem niet de jeugdopleidingen zijn die de clubs overeind zullen houden.

De heer André Denys merkt op dat het arrest Bosman een conflict is geweest tussen een individu en een club of federatie. Een decreet moet niet gemaakt worden op basis van een conflict, maar vanuit een consensus over het belang van het individu met de clubs en federaties. De conflictsituaties dienen volgens hem vermeden te worden.

De heer Johnny Maeschalk stelt dat de zaak Bosman herleidt moet worden tot een speler die een contract heeft van 120.000 frank per maand en die nadien een contractverlenging krijgt van 30.000 frank per maand. Als hij dit niet aanvaardde, zou hij geschorst worden. Hij is toch niet verplicht dit te accepteren, zo stelt de spreker. Er zijn tal van conflictsituaties die het gevolg zijn van reglementen van federaties die de decreetgeving niet respecteren. Het arrest Bosman is een uitspraak van het Europees Hof van Justitie dat door België moet gerespecteerd worden. Uiteindelijk vraagt hij zich af waarom men zich in het ontwerp van decreet beperkt tot de niet-professionele sportbeoefenaar. De Raad van State geeft volgens de spreker reeds de voorzet om dit decreet ook van toepassing te laten zijn op de professionelen, of beter op alle sportbeoefenaars.

3. Prof. dr. Stefan Késenne, professor aan de faculteit economie van de UFSIA-Universiteit Antwerpen

a) Toelichting

De heer Stefan Késenne stelt dat hij als econoom bezig is geweest met de financiële kant van het transfersysteem. De basis van het ontwerp van decreet is het einde van het transfersysteem voor de niet-professionele sportbeoefenaar omdat deze jaarlijks van club kan veranderen. Er is een vergoeding en afdwingbaarheid voorzien dat de rechten niet mag beperken.

Sommigen menen volgens de heer Stefan Késenne, dat het transfersysteem in stand moet worden gehouden omdat het zorgt voor een sportief evenwicht. Sommige clubs zijn rijk en kunnen volgens hen de beste spelers aantrekken als er een vrij verkeer van spelers zou zijn zonder vergoedingen. Daardoor zou er zich een ongezonde concentratie voordoen. Dit is voor velen nefast voor de sport omdat het aantrekkelijke element juist gelegen is in een tegenstander van formaat.

Al de economische onderzoeken wijzen erop dat het transfersysteem geen effect heeft op de gelijkmatigheid van de competitie. Recent Amerikaans onderzoek neigt zelfs naar het tegenovergestelde en stelt dat er helemaal geen correlatie is tussen transfersystemen en de spreiding van het talent. De jaarlijkse vrijheid of de vrijheid op het einde van het contract van de sportbeoefenaar is dus volgens de spreker een goede zaak.

Een transfersysteem heeft wel een positief effect op de verdeling van de spelerssalarissen. Het transfersysteem topt namelijk de hoge weddes af, en trekt de lage weddes op, wat een correctie is op een vrij systeem waarin spelers betaald worden volgens de individuele inspanning voor de club. Kleinere clubs krijgen daardoor ook wel een grotere overlevingskans.

Het wegvallen van de transfers kan ook gevolgen hebben voor de jeugdopleiding. Men krijgt immers een ontmoediging van de club die de kosten voor de opleiding heeft gedaan en de returns daarvan door een andere club ziet weggenomen worden.

De spreker heeft in de Verenigde Staten onderzocht in welke mate transfersystemen en dergelijke een impact hebben op de clubs als deze zoals in Europa non-profit organisaties zouden zijn die hun team zo sterk mogelijk willen maken. De situatie in de VS is totaal anders. De clubs zijn daar ondernemingen die tot doel hebben hoge winsten te maken. Nu blijkt dat men met of zonder transfersysteem toch dezelfde verdeling van spelerstalent heeft. De hogere salarissen zijn uiteraard bepalend om bij een club te spelen. Een einde maken aan de transfermarkt maakt ook een einde aan de discriminatie tussen de spelers die anders gebonden zouden blijven aan hun club.

Ook de heer Stefan Késenne stelt dat het arrest Bosman a fortiori ook van toepassing is op de niet-professionele sportbeoefenaar. Daardoor zal elk vergoedingssysteem dat gekoppeld wordt aan de overgang van een speler, problemen scheppen en zal het niet geaccepteerd worden.

Dit wil niet zeggen, aldus de spreker, dat men niets meer kan doen aan de jeugdopleidingen. Clubs kunnen bijvoorbeeld door de federaties verplicht worden om via een bepaald systeem bijdragen te storten in een jeugdfonds dat de middelen op basis van kwaliteitscriteria met betrekking tot de geleverde inspanningen voor de jeugdopleiding, herverdeelt. Als dit niet gekoppeld wordt aan een overgang van een speler, zijn er wellicht geen problemen met het arrest Bosman. Hij verwijst naar het transfersysteem van de UEFA dat in het arrest Bosman veroordeeld werd, een volledige vrijheid van transfer toeliet. De opleidingsvergoeding mocht daarin geen beletsel zijn om over te gaan naar een club. Dat is ook terug te vinden nu in het ontwerp van decreet, namelijk dat de vrijheid voorop staat. De heren Will en Bell, de twee adviseurs van de UEFA, hebben volgens de spreker reeds verklaard dat het arrest Bosman er nooit was gekomen als België niet zo'n "Victorian transfersystem" had. Het hangt er dus van af hoe men de opleidingsvergoeding zal organiseren, niet individueel, maar globaal.

b) Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt hoe een systeem als een jeugdfonds dat de middelen moet herverdelen, deze middelen kan verkrijgen?

De heer Stefan Késenne antwoordt dat een club elk jaar een bijdrage dient te betalen aan de federatie of bond ten behoeve van dit fonds. De clubs die dan aan een degelijke jeugdopleiding doen, gaan daar dan meer middelen van kunnen terugkrijgen.

Mevrouw Kathy Lindekens stelt dat opleiding door de verschillende clubs anders wordt ingevuld. Een controle van de opleiding is daarbij toch belangrijk.

De heer Jos Stassen gaat uit van de veronderstelling dat jeugdopleidingen vandaag betaald worden door de transfers. Hij vraagt hoeveel de jeugdopleiding zal kosten voor de betrokkenen, de ouders en dergelijke als deze transfers zouden wegvallen. Waar zullen de clubs het geld vandaan halen om de jeugdopleiding te betalen ?

De heer Stefan Késenne antwoordt dat er met een jeugdfonds geen extra kosten gepaard zullen gaan. Het geld dat in de pot wordt gestopt, wordt herverdeeld waardoor men een nul-operatie krijgt. Een kleine club zal minder bijdragen aan dit fonds dan een grote en rijke club. De clubs hebben inkomsten van sponsors en dergelijke. Kleine clubs met weinig inkomsten zullen ook veel minder moeten bijdragen, terwijl ze misschien er veel meer kunnen uithalen. Hoe groot dat fonds in bijvoorbeeld de voetbalbond moet zijn, kan onderzocht worden. Ook de overheid zou subsidiërend kunnen optreden om te voorzien in een kwaliteitsvolle opleiding.

De heer Kris Van Dijck sluit daarbij aan dat deze denkpiste zeer interessant is. Hij wijst er wel op dat zowel de haalbaarheid van dit fonds-systeem per federatie, als waar deze middelen vandaan moeten komen, moeten onderzocht worden omdat ook de eigenheid van de inkomsten tussen de verschillende federaties sterk verschilt.

De heer Felix Strackx meent dat de afschaffing van het transfersysteem niet tot gevolg zal hebben dat het geldcircuit zal verdwijnen. Hij verwijst daarbij naar de televisierechten die door de voetbalbond worden opgestreken.

De heer Stefan Késenne stelt dat het zeker niet de regel is dat transfersommen gebruikt worden voor de jeugdopleiding. Over de jeugdopleiding is al veel onzin verteld. Clubs doen dat niet alleen om spelers te verkopen en er geld uit te slaan, maar ook om de eigen rangen aan te vullen. In vele andere sporttakken waar ook aan jeugdopleiding wordt gedaan, is er geen transfermarkt. Daar waar grote transfersommen worden betaald, is de jeugdopleiding dikwijls zwak ingevuld.

De heer André Denys stelt dat het ontwerp van decreet met betrekking tot het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar consequenties heeft naar de jeugdopleiding, en dergelijke meer. Hij vraagt of men niet gelijktijdig een regeling zou moeten uitwerken voor deze gevolgen.

De heer Stefan Késenne antwoordt dat als het transfersysteem verdwijnt, dit een reden is om iets anders in de plaats te zetten. Hij verwijst naar het systeem van de "revenue sharing" of inkomstenherverdeling in het American Football. Het bezoekende team krijgt daar 40% van de recette. In België krijgt de bezoekende ploeg niets. Empirisch onderzoek heeft aangetoond dat elke wedstrijd waar een ploeg speelt die nog in aanmerking komt voor de kampioenstitel veel meer volk trekt dan een wedstrijd waar dit niet het geval is. "Revenue sharing" brengt dus meer evenwicht in de competitie. Een gelijkmatige competitie waarbij clubs aan elkaar gewaagd zijn, is dus ook belangrijk voor de grote clubs.

4. Paul Carlier, voorzitter van de VZW Jeugd, Voetbal en Vrijheid

a) Toelichting

1. Relatie tussen de niet-betaalde sportbeoefenaars enerzijds en de sportverenigingen en -federaties anderzijds

De heer Paul Carlier stelt dat het 21-jarig bestaan van het decreet van 25 februari 1975 heeft uitgewezen dat een decreet met betrekking tot de niet-betaalde sportbeoefenaar weinig zin heeft, indien er tegelijkertijd ook geen werk wordt gemaakt van de reglementering van sportverenigingen en -federaties, ook over de gewest- en gemeenschapsgrenzen heen. Doordat bepaalde sportfederaties gewoon hun leden over heel België in Brussel laten aansluiten en dan die leden aan de sportverenigingen toewijzen, omzeilen zij aldus de bestaande decreten. Daardoor behoren zij immers niet uitsluitend tot de ene of andere gemeenschap. De volgende uiteenzetting over de te hanteren principes toont bovendien aan dat het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar en dat van de sportverenigingen en -federaties zo zeer met elkaar zijn verweven dat het ene niet zonder het andere kan worden geregeld.

2. De niet-betaalde sportbeoefenaar

In tegenstelling tot de betaalde sport, waar blijkbaar vooral de centen en de sportfederaties en -verenigingen belangrijk zijn, mag in de niet-betaalde sport alleen maar naar de sportbeoefenaar of de persoon zelf, de sport en spēlement worden gekeken. Uitsluitend met die principes voor ogen dient dan ook elk wetgevende initiatief in verband met de

niet-betaalde sportbeoefenaar te worden onderzocht. De volgende principes zijn dan ook primordiaal :

- Absolute vrijheid bij de keuze van sport, vereniging en federatie

Spijtig genoeg verbieden bepaalde sportfederaties nog altijd de niet-betaalde sportbeoefenaar tegelijkertijd een andere sport te beoefenen of na opzegging dezelfde sport bij een andere sportvereniging of -federatie te beoefenen. Wat de keuze van sport, vereniging en federatie betreft, dienen wetgevende initiatieven uit te gaan van het standpunt dat de vrijheid van de niet-betaalde sportbeoefenaar niet mag worden beknot. Bovendien kan het niet langer dat minderjarigen bij hun meerderjarigheid gebonden blijven door overeenkomsten die voordien werden aangegaan. Voor hun meerderjarigheid moeten zij door hun wettelijke vertegenwoordigers worden bijgestaan.

- Recht op informatie

Het is niet meer dan normaal dat de niet-betaalde sportbeoefenaar bij aansluiting en ook nadien schriftelijk en volledig wordt geïnformeerd over de werking, de samenstelling, de statuten en de reglementen van zijn sportvereniging en -federatie. De desbetreffende documenten moeten duidelijk zijn. Al te dikwijls verzeilen sportfederaties – al dan niet bewust – in ingewikkelde reglementen waarvan de niet-betaalde sportbeoefenaar niets meer begrijpt.

- Absolute vrijheid inzake opzegging

In het decreet van 25 februari 1975 bedroeg de opzeggingsmogelijkheid nog twee maanden, waarvan tijdens een welbepaalde periode van het jaar gebruik diende te worden gemaakt. In de tot op heden voorgestelde decreten wordt die termijn tot één maand beperkt en dan nog in volle examenperiode. Waarom wordt geen ruimere periode voorzien ? Zou het trouwens niet beter zijn de niet-betaalde sportbeoefenaar toe te laten op eender welk tijdstip van het jaar de band met zijn sportvereniging en/of sportfederatie te beëindigen, bijvoorbeeld met een opzeggingstermijn van één maand, via aangetekende brief, met uitwerking op de eerste dag van de 2de maand na verzending ? Het kan toch niet dat indien bijvoorbeeld een kind bij een sportvereniging niet kan aarden, het toch voor een jaar gebonden is en zijn sport niet kan beoefenen.

- Absoluut verbod op transfer-, opleidings- of andere vergoedingen

Het arrest Bosman veroordeelde alleszins voor de professionele sport transfer-, opleidings- of andere vergoedingen. Zeker in de niet-professionele sport, mag het dan ook niet dat transfer-, opleidings- of andere vergoedingen bij overgang naar een andere sportvereniging of -federatie worden toegelaten. Om de werkingskosten van sportverenigingen en -federaties te dekken, zijn alleen jaarlijkse lidgelden (zo mogelijk maandelijks te betalen) te verantwoorden en dan nog slechts in de mate zij met werkelijke kosten overeenstemmen.

- (Medische) begeleiding

Medisch toezicht of begeleiding in het algemeen is bij de niet-betaalde sport meestal een lachertje. Jaarlijks medische controles zouden verplichtend moeten worden ingesteld, terwijl ook de begeleiders minstens "ervaren" zouden moeten zijn.

- Recht op juridische bijstand

Wetgevende initiatieven moeten voorzien dat de niet-betaalde sportbeoefenaar het recht heeft zich zowel schriftelijk als mondeling voor de instanties van sportverenigingen of -federaties te laten bijstaan.

- Verzekeringen

Nog al te vaak komen de niet-betaalde sportbeoefenaars, de ouders van de minderjarige sportbeoefenaars en de begeleiders tot de vaststelling dat zij via de sportverenigingen of -federaties niet degelijk verzekerd zijn. Daar ook is er een taak voor de wetgever weggelegd die maatregelen dient te nemen om de sportverenigingen en -federaties te verplichten in het kader van de sportactiviteiten en de verplaatsingen dienaangaande degelijke verzekeringscontracten af te sluiten.

3. Sportfederaties en -verenigingen

Gelet op de macht van de sportfederaties, is het noodzakelijk dat er niet alleen in verband met de niet-betaalde sportbeoefenaar wetgevende initiatieven worden genomen, maar eveneens met betrekking tot de sportfederaties. Nu is het meestal zo dat de leiders van de sportfederaties en van de sportverenigingen een zeer gesloten kring vormen. De niet-betaalde sportbeoefenaars, de ouders van de niet-betaalde minderjarige sportbeoefenaars en de begeleiders hebben in die sportfederaties en sportverenigingen geen inspraak. Nochtans zijn het de niet-betaalde sportbeoefenaars en hun naaste omgeving die hun sport maken tot wat zij is. Ook de controle op sportfederaties en -verenigingen is meestal onbestaande en dit wegens een gebrek aan wetgevende bepalingen.

a. Organisatie : Het is dan ook belangrijk dat er via wetgevende initiatieven het nodige zou worden gedaan om modelstatuten aan te reiken die de sportfederaties en -verenigingen dan dienen aan te nemen om zich hun werking te organiseren in vzw's wat de niet-betaalde sport betreft. Dienaangaande zouden ook controlemaatregelen moeten worden voorzien, alsook maatregelen om de vastgelegde regels afdwingbaar te maken.

b. Vertegenwoordiging : In dergelijke modelstatuten mogen bepalingen over de vertegenwoordiging van de niet-betaalde sportbeoefenaars, de ouders van de minderjarigen niet-betaalde sportbeoefenaars en de begeleiders in alle geledingen van de sportverenigingen en -federaties zeker niet ontbreken.

c. Reglementen : Al te vaak komt het ook voor dat bijvoorbeeld inzake tucht- en overgangsregelingen de reglementen van sportfederaties regelrecht indruisen tegen bestaande wetgevende bepalingen, zowel op nationaal als op Europees en internationaal vlak. Voor de niet-betaalde sportbeoefenaars zit er dan meestal niets anders op dan zich tot de rechtbank te wenden om hun meest elementaire rechten af te dwingen. Daarom is het noodzakelijk dat wetgevende initiatieven worden genomen om aan de sportfederaties ook modelreglementen op te leggen en ook daar controlemaatregelen te voorzien.

4. Controle- en strafmaatregelen

Controle- en strafmaatregelen zijn noodzakelijk. De ervaring heeft immers uitgewezen dat wetgevende bepalingen geen enkele zin hebben indien zij niet met controle- en strafmaatregelen gepaard gaan.

b) Vragen en opmerkingen van de leden

De heer André Denys wil uitdrukkelijk zoeken naar een consensus tussen clubs, federaties, sportbeoefenaars en ouders. Hij onderschrijft het idee om oudercomités op te richten binnen de clubs omdat dit de consensus en de samenwerking kan bevorderen. Hij zal onderzoeken hoe men dit decretaal kan voorzien. Hij vraagt duidelijkheid over de vrijheidsregeling van de sportbeoefenaar, namelijk vanaf welke leeftijd deze nu vrij kan zijn.

De heer Johnny Maeschalk stelt dat het ontwerp van decreet geen enkel onderscheid meer maakt tussen de verschillende bestaande contracten die bijvoorbeeld als stagecontracten werden opgesteld in de voetbalbond. Principeel wil het ontwerp van decreet een jaarlijkse vrijheid opleggen ongeacht de leeftijd.

De heer Felix Strackx stelt dat de heer Paul Carlier uitgerekend heeft dat een 11-jarige nationale miniem 153.800 frank en een regionale scholier 94.750 frank zou kosten aan de ouders. Hij vraagt hoeveel een speler aan een club kost per jaar.

De heer Paul Carlier stelt dat het niet zijn taak is dit te berekenen. Hij stelt wel dat als een club in een verzoeningscommissie de gemaakte kosten voor een kind terug vraagt en hij daarop antwoordt dat men bereid is deze te betalen als men ze kan bewijzen, de clubs zelf niet weten wat het kind kost. De clubs zullen nooit naar buiten komen met opleidingsbedragen omdat deze ook niet in de boekhouding van een club zijn opgenomen. De heer Louis Bril stelt dat dit wel degelijk het geval is voor de clubs waar hij mee te maken heeft gehad. De heer Paul Carlier stelt dat er inderdaad goede clubs zijn die moeten beloond worden. Er zijn normen nodig die verbonden moeten worden met eventuele opleidingsvergoedingen.

De heer Jos Stassen kon bij zijn vraag aan de heer Stefan Késenne over het verband tussen transfersommen en jeugdopleiding, uit het non-verbaal gedrag van de heer Paul Carlier afleiden dat dit niet zo zou zijn. Hij vraagt wat meer uitleg.

De heer Paul Carlier vindt dat transfers niet mogen bestaan. De clubs moeten zelf hun rekening maken, terwijl de ouders bereid zijn de kosten te betalen als ze ook aangetoond kunnen worden. Hij is voorstander van een jeugdfonds, maar niet op een manier die het geld versluisst naar de bond zelf.

De heer André Denys vraagt of de spreker voorstander is om een apart decreet te voorzien voor de professionele en de niet-professionele sportbeoefenaar.

De heer Johnny Maeschalk stelt ter verduidelijking dat er drie categorieën zijn vandaag. Er zijn de betaalde sportbeoefenaars waar de wet van 24 februari 1978 op van toepassing is. Daarnaast is er het decreet van 25 februari 1975 dat van toepassing is op de niet-betaalde sportbeoefenaar, namelijk degene die nul frank verdient. En een derde categorie betreft een tussencategorie die vergoedingen krijgen, maar niet vallen onder de wet van 24 februari 1978 en die ook in het ontwerp van decreet zouden moeten worden opgenomen.

De heer Paul Carlier antwoordt dat de professionele sportbeoefenaar een aparte wereld betreft die beter een andere regeling behoeft. Beiden vergen ook andere economische regels.

BIJLAGE IV

Hoorzitting van 11 juni 1996 met
erkende Vlaamse sportfederaties en sportbonden

De Commissie voor Cultuur en Sport organiseerde in het kader van de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, op 11 juni 1996 een hoorzitting met erkende sportfederaties en sportbonden.

Aan deze hoorzitting namen deel :

- de heer Raymond Swerts, lid van het Uitvoerend Comité Belgische Voetbalbond ;
- de heer Filip Berben, voorzitter van de Belgische Volleybalbond ;
- de heer Cyriel Coomans, voorzitter van de Belgische Basketbalbond ;
- de heer Fernand Van Huynegem, secretaris-generaal van de Vlaamse Zwemliga ;
- de heer Jean-Paul Van Ussel, voorzitter van de Vlaamse Tennisvereniging.

Het verslag van deze hoorzitting werd opgemaakt als een beknopt verslag en hierna als dusdanig weergegeven.

De voorzitter : Aan de orde is de hoorzitting naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, met vertegenwoordigers van erkende sportfederaties en sportbonden.

De heer Raymond Swerts, lid uitvoerend comité Belgische Voetbalbond : In naam van alle aanwezige sportverenigingen wil ik mijn dank betuigen voor deze uitnodiging van de Commissie voor Cultuur en Sport van het Vlaams Parlement.

De laatste jaren is de kritiek op de Belgische Voetbalbond toegenomen. Daarom wil ik eerst het belang van de Belgische Voetbalbond onderstrepen voor het sociale en sportieve leven in België. De Voetbalbond is honderd jaar geleden gesticht en is erkend als instelling van openbaar nut. Er zijn 416.537 leden, waarvan 274.410 jeugdspelers. De Voetbalbond is aldus de grootste jeugdbeweging van ons land. 2.023 clubs spelen elk jaar 13.193 wedstrijden. Er zijn 336 profspelers : 222 Belgen en 116 buitenlanders. Enkel de 336 profs worden niet geraakt door het ontwerp van decreet. Spelers die minder dan 41.660 frank per maand verdienen zijn onderworpen aan het ontwerp van decreet, zelfs als ze sociale zekerheidsbijdragen betalen.

Bij een voetbalwedstrijd zijn ongeveer 40 mensen betrokken : behalve de spelers ook bestuursleden en begeleiders. Dit betekent dat er elk weekend ongeveer 527.720 mensen bij de organisatie van voetbalwedstrijden betrokken zijn. Elke week zijn er anderhalf tot twee miljoen mensen vrijwillig bezig met voetbal.

Ik verzet me tegen het toepassingsgebied van het voorliggende ontwerp van decreet. Heel wat personen waarop het ontwerp van decreet betrekking heeft, hebben een arbeidscontract en betalen bijdragen voor de sociale zekerheid. Het Vlaams Parlement mag nochtans geen arbeidsverhoudingen regelen. Voor aspecten als duur en opzegging van arbeidscontracten is enkel de federale overheid bevoegd. Omdat de minimumgrens om beschouwd te worden als profvoetballer is vastgesteld op 41.660 frank, kan iemand die bijvoorbeeld 40.000 frank per maand verdient met voetbal geen contract voor langere duur afsluiten. Hier moet iets aan gedaan worden. Enkel personen die geen bijdragen voor de sociale zekerheid en geen arbeidsongevallenverzekering betalen, zouden door dit decreet mogen worden geraakt. Het Vlaams Parlement mag zich enkel bezig houden met de echte vrije-tijdbeoefenaar. Het toepassingsgebied van het vorige decreet van 1975 mag niet worden gewijzigd. De niet-professionele speler wordt er gedefinieerd als diegene die geen loon ontvangt overeenkomstig de wet van 1965.

De huidige wijziging bewijst dat de Vlaamse overheid niet goed op de hoogte is van de situatie. Het is fout om te zeggen dat al wie minder dan 41.660 frank per maand verdient een onbetaalde sportbeoefenaar is. Uit het voorontwerp van het decreet bleek meer gezond verstand : van het voorontwerp werden uitgesloten al wie in het raam van de wet van 1978 op betaalde sportbeoefening een arbeidscontract hadden aangegaan en bijdragen betaalden voor de sociale zekerheid. Het gebruik van de term niet-professionele sportbeoefenaar schept verwarring.

Het volgende punt is geen juridische kwestie, maar een politieke : de problemen rond de opleidingsvergoeding. De clubs hebben vier bronnen van inkomsten : toeschouwers, transfervergoedingen, TV-rechten en sponsoring. De transfervergoedingen worden door dit decreet afgeschaft, terwijl de inkomsten van de toeschouwers maar twintig percent van de kosten dekken. Bovendien worden de TV-rechten en de sponsorgelden bedreigd door het decreet op de vrije nieuwsgaring dat in dit Parlement wordt voorbereid. Waar zullen onze clubs die toch anderhalf tot twee miljoen mensen per week ontspanning bieden, dan nog wel geld moeten vinden ?

In een vroegere versie van dit ontwerp was nog wel sprake van een opleidingsvergoeding, op voorwaarde dat die niet met transfers verbonden was. In deze versie wordt een opleidingsvergoeding in elke mogelijke vorm verboden. Als de voetbalclubs 270.000 jongeren uit de drugs of uit de dancings houden, moeten ze daarvoor betaald worden.

Ik begrijp dat men sancties moet invoeren om ervoor te zorgen dat het decreet toegepast zal worden. Ik begrijp ook dat men de clubs en de federaties viseert, maar ik begrijp niet dat men de man die toevallig volgens de statuten verantwoordelijk is, met de correctionele rechtbank bedreigt. Dat is vernederend en zal mensen demotiveren.

Sport is een gemeenschapsbevoegdheid, maar de andere gemeenschappen hebben in deze kwestie van hun bevoegdheden nog geen gebruik gemaakt. In Wallonië en Brussel kan men wel een opleidingsvergoeding eisen en wel spelers tegenhouden. Ik vrees dan ook dat dit decreet in strijd is met het grondwettelijk gegarandeerde gelijkheidsbeginsel. In elk geval mag dit decreet niet van kracht worden vooraleer Wallonië en Brussel dezelfde regeling hebben goedgekeurd. De bedoeling van een autonoom Vlaanderen kan toch niet zijn Vlaamse mensen en Vlaamse clubs te benadelen.

In tegenstelling met een vorige versie voorziet het ontwerp geen ombudsman en schrapt het bovendien de verzoeningsprocedure, die ingesteld was door het decreet van 1975. Daardoor worden juridische procedures onvermijdelijk.

Volgens het ontwerp moet men de club opzeggen tussen 1 en 30 juni. Omdat de transferperiode eindigt op 25 juni, kan iemand dan niet meer vervangen worden. Daarom stellen we voor om de opzegtermijn te laten aflopen voor 31 mei.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Iedereen is zich bewust van de maatschappelijke rol van de Voetbalbond. Ik ben het echter niet met de heer Swerts eens dat het decreet zich begeeft op een domein waarvoor het federale parlement bevoegd is : de wettelijke regeling voor arbeidscontracten, de opzeggingsvergoedingen en – termijnen blijven vanzelfsprekend gelden. Het decreet geeft een duidelijke omschrijving van het begrip niet-professionele sportbeoefenaar. Bovendien zullen zelfs professionele beoefenaars dankzij het arrest Bosman ongeveer dezelfde rechten kunnen afdwingen voor de rechtbank.

De fundamentele optie van het decreet is dat geen enkele vergoeding de vrijheid van het individu mag in de weg staan. Voor het probleem van de opleidingsvergoeding zijn er verschillende oplossingen mogelijk : de clubs kunnen uit solidariteit inkomsten delen en er kunnen toelagen komen van het Bloso.

De heer Raymond Swerts : Bloso heeft acht miljoen frank. Voor 2023 clubs maakt dat 3.945 frank.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het decreet is niet strenger dan dat van 1975. We willen er alleen voor zorgen dat het wordt toegepast, omdat de ervaring heeft geleerd dat dat nodig is. Daarom bevat het sancties. Het probleem dat in de andere gemeenschappen niet dezelfde regeling bestaat, is volgens mij niet ernstig : de meeste zaken zullen de sportbeoefenaars ook voor een rechtbank kunnen afdwingen. We willen alleen alles duidelijk vastleggen in een decreet. Daarvoor moeten we toch niet wachten totdat de andere gemeenschappen dat ook doen. Het probleem van de data voor de opzegperiode kan gemakkelijk opgelost worden.

Men klaagt er te vaak over dat er door dit decreet geen middelen zullen zijn voor de jeugdwerking. Volgens onze informatie gaat echter maar acht percent van de transfervergoeding naar de jeugdwerking.

De heer Raymond Swerts : Het Bloso heeft maar acht miljoen frank. We moeten nog altijd geld krijgen van de Vlaamse regering. De clubs mogen voor die opleiding toch geld vragen ? Uiteindelijk zullen de ouders moeten betalen. Daardoor komt het democratisch karakter van de sport in het gedrang en bijgevolg ook de mogelijkheden om migranten te integreren via voetbal. Er zit 18 miljoen frank in het Jeugdfonds, dat vooral in natura

wordt besteed. Er zijn nu al twee videocassettes gemaakt over de opleiding van jonge voetballers.

Wat het toepassingsgebied betreft zit u totaal verkeerd. Als u dit goedkeurt zit u binnenkort met een pak dagvaardingen rond het al dan niet toepassen van het decreet. Er is al een wet die bepaalt wat een betaalde voetballer is ; uw decreet is van toepassing op vrijetijdssportbeoefenaars en op al diegenen met een arbeidscontract dat er eigenlijk geen is. Die bevoegdheid hebt u niet.

De heer André Denys : U heeft de werking van de Voetbalbond nogmaals uitgelegd, maar wij zijn niet buitenwerelds. U hoeft ons helemaal niet te overtuigen van het sociaal effect van de jeugdsport.

Met uw opvatting over de sanctiebepalingen, ga ik akkoord. Maar wat u eigenlijk wil zeggen is dat wij ons als decreetgever beter niet inlaten met deze materie zolang er geen overeenkomst is met Wallonië. Wij moeien ons niet met de organisatie van de Voetbalbond, wij vragen bijvoorbeeld niet dat u van de Belgische Voetbalbond een Vlaamse Voetbalbond maakt. Dit betekent echter niet dat u geen rekening hoeft te houden met de bestaande wetgeving. Als Voetbalbond moet u rekening houden met de bevoegdheidsverdeling na de grondwetsherzieningen.

Er is een duidelijk spanningsveld tussen enerzijds de vrijheid van de spelers die we willen waarborgen, en anderzijds de kosten verbonden aan de jeugdopleiding. Aanvankelijk was ik voorstander van een opleidingsvergoeding, maar in het arrest Bosman staat duidelijk dat geen enkele opleidingsvergoeding toegelaten is. Als dat op Europees niveau wordt beslist, wie zijn wij dan om daar tegen in te gaan ? Ik dacht aanvankelijk dat de hele Voetbalbond en alle ploegen voorstander waren van een opleidingsvergoeding. Er bestond zogezegd een consensus rond de S-transfers. Nu blijkt dat niet iedereen daarmee gelukkig is, en wordt er zelfs met een rechtszaak bedreigd. Wat is uw reactie daarop ?

Er wordt wel degelijk een poging gedaan om duidelijkheid te treffen over het toepassingsgebied. Enerzijds zijn er de professionele sporters die vallen onder de wet van 24 februari 1978 en anderzijds de niet-professionele. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt ; veel beter dan het huidige complexe systeem. Tijdens de eerste hoorzitting werd daarvoor een duidelijk pleidooi gehouden.

Ik ben het wel met u eens als u zegt dat u een onderscheid mist tussen minderjarigen en volwassenen. Ik vind het heel logisch dat minderjarigen niet langer dan één jaar aan dezelfde club gebonden kunnen zijn, terwijl volwassenen recht zouden moeten hebben op een contract van meerdere jaren.

De heer Raymond Swerts : Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse sportverenigingen benadeeld worden omdat dit decreet maar in één landsgedeelte van toepassing is. Dit kan toch niet de bedoeling zijn van het Vlaams Parlement. Daarom stel ik voor de toepassing van het decreet uit te stellen tot alle landsgedeelten op voet van gelijkheid staan.

Het arrest Bosman is enkel van toepassing op beroepsvoetballers binnen de Europese Unie die op het einde van het contract worden getransfereerd. Al de rest is speculatie.

De heer André Denys : Het arrest van de Raad van State ziet het anders.

De heer Raymond Swerts : Ik zeg enkel wat in het arrest Bosman staat. Je kan inderdaad denken dat als dit van toepassing is op professionele sporters, het dan ook op alle andere van toepassing is.

De wet definieert het begrip betaalde sportbeoefenaar. Alle anderen zijn dat dus niet. Als men dit accepteert, moet men consequent blijven en geen andere arresten en koninklijke besluiten invoeren die stellen dat ook niet-betaalde sportbeoefenaars onderworpen zijn aan het sociale zekerheidsstelsel. Toch worden nu SZ-bijdragen en premies voor arbeidsongevallenverzekeringen betaald door de niet-betaalde sportbeoefenaars. Dat systeem is onwettig en moet worden afgeschaft. In dat geval kan ik er mee instemmen dat mensen zonder arbeidscontract onderworpen zouden zijn aan het decreet. Overigens is het Vlaams Parlement niet bevoegd om op het vlak van arbeidscontracten op te treden : dat is toch nog altijd een federale materie.

De heer Walter Vandenbossche : Ik heb enkele vragen over het territorialiteitsbeginsel. U spreekt over 416.000 aangesloten voetballers. Hoeveel daarvan zijn gedomicilieerd in Vlaanderen, Brussel en Wallonië ? Hoeveel spelen er in Vlaanderen, Brussel en Wallonië ? Hoeveel uit Vlaanderen spelen er in Brussel en Wallonië ? De heer Swerts beweert dat het decreet de Vlaamse clubs zal benadelen. Maar wat zijn de consequenties

van het decreet voor de sportbeoefenaars ? Gaan de Brusselaars zich naar Vlaanderen verplaatsen, bijvoorbeeld voor een gratis opleiding ?

De heer Raymond Swerts : Buiten de 336 professionele spelers, kan ik zeggen dat van de 416.537 aangesloten voetballers er 249.118 in Vlaanderen wonen, 155.502 in Wallonië en 11.130 in Brussel. Vanmiddag hebben we een vergadering over de herstructurering en de regionalisering van de Belgische Voetbalbond. Er ligt een voorstel ter bespreking voor, om een Liga Noord en een Liga Zuid op te richten, elk met vijf provincies. Op het vlak van de competitie blijft de huidige toestand behouden, maar administratief wordt de Brusselaars de keuze gelaten tot welke liga ze toetreden.

De heer Walter Vandenbossche : Dit is zeer belangrijk. Betekent dit dat de sportclubs gecommunautariseerd worden ?

De heer Raymond Swerts : Op een bepaald niveau is nationale sportbeoefening absoluut noodzakelijk. De nationale liga blijft bestaan, maar voor de lagere afdelingen zouden een Liga Noord en een Liga Zuid worden opgericht, elk met een eigen rechtspersoonlijkheid, met een eigen bestuur, eigen middelen en doelstellingen. Dit zijn nog maar voorstellen, het is niet zeker dat ze ook werkelijk zullen goedgekeurd worden.

De heer Walter Vandenbossche : Zullen er in dit voorstel geen Brusselse voetbalclubs meer bestaan ?

De heer Raymond Swerts : U vraagt me op dit ogenblik te veel. De besprekingen van het voorstel zijn nog niet afgerond.

De heer Felix Strackx : Precies door de halsstarrige weigering van de Belgische Voetbalbond om mensen hun vrijheid te geven is er nu behoefte aan een nieuw decreet. Moeten stagiairs beschouwd worden als professionelen dan wel als amateurs ?

De heer Raymond Swerts : Het zijn amateurs.

De heer Felix Strackx : U beweert dat de jeugdopleiding niet meer betaalbaar is. Nu wordt die betaald door transfergelden, die afkomstig zijn van de rijkere clubs. Wat belet u een systeem uit te werken waarin deze clubs de middelen die ze nu aan transfers besteden, storten in een jeugdsportfonds ? U stelt de federalisering van de Belgische Voetbalbond voor als problematisch. Andere sportfederaties zijn al jaren geleden gefederaliseerd en ondervinden daar helemaal geen nadelige gevolgen van.

De heer Raymond Swerts : Binnen de Belgische Voetbalbond moeten alle beslissingen worden genomen met tachtig percent van de stemmen. Er zijn 2023 clubs vertegenwoordigd in de algemene vergadering. Bovendien hebben de profclubs een blokkeringsmeerderheid van twintig percent. Uw voorstel zal nooit aanvaard worden.

De heer Leo Cannaerts : Hoe ziet u het decreet in verband met Brussel ? Zullen de Nederlandstaligen in dezelfde club anders behandeld worden dan de Franstaligen ? Ontvangt de Belgische Voetbalbond subsidies van bovenlokale besturen ?

De heer Raymond Swerts : We krijgen helaas geen subsidies. Als onze bond geregionaliseerd was, hadden we 8 miljoen frank van Bloso kunnen krijgen. Maar dat bedrag vertegenwoordigt één training voor één club, daar is de Belgische Voetbalbond niets mee. De secretaris-generaal van de VVSG heeft zopas aan Bloso het verzoek gericht tot subsidiëring van sportfunctionarissen. Ons argument dat voetbal een economische sector is, maar met specifieke aspecten, is door het Hof van Justitie in Luxemburg niet aanvaard. Het Hof heeft er blijkbaar niet aan gedacht dat de overheid financieel zal moeten tussenkomen als het voetbal een economische sector in moeilijkheden zal blijken te zijn.

De heer André Denys : Ik ben een tegenstander van overheidstussenkomsten voor sectoren in moeilijkheden. Het jeugdfonds beschikt over 18 miljoen frank. De heer Carlier van Vrijheid en Voetbal heeft er tijdens een vorige hoorzitting voor gepleit oudercomités op te richten om de betrokkenheid van ouders bij de voetbalclubs te vergroten. Als ongeveer honderdduizend ouders een lidgeld van tweehonderd frank betalen, levert dat twintig miljoen aan inkomsten op. Ik geef u enkel ideeën om, rekening houdend met de nieuwe situatie, op een creatieve manier middelen te vergaren om de jeugdopleiding te financieren.

De heer Raymond Swerts : Men zegt dat we halsstarrig zijn. Nochtans hebben we onze reglementeringen de laatste jaren op allerlei gebieden aangepast. We proberen de processen voor te blijven. Ons wordt kinderhandel verweten. Nu ontstaat er echter een ander soort kinderhandel, waarbij de ouders bij de clubs gaan leuren met hun kinderen.

We zijn niet tegen oudercomités op zich, maar wel tegen oudercomités zoals de heer Carlier ze bedoelt. Er moeten oudercomités komen, want de ouders moeten de opleiding betalen. Bepaalde clubs vragen nu al vijfduizend frank lidgeld. Er is ook een voorstel om een lidgeld van achtduizend frank verplicht te maken. Zo zal het democratisch karakter van het voetbal verloren gaan.

De voorzitter : Ik ben zelf vele jaren actief geweest in voetbal en volleybal. Ik vrees eveneens dat een opbod zal ontstaan en dat het democratisch karakter van het voetbal gevaar loopt.

De heer Johan De Roo : Ik zou nog enkele technische vragen willen stellen aan de heer Swerts. Het arrest Bosman bepaalt dat de Belgische Voetbalbond een aanpassing in de transferregeling moet doorvoeren. In dit decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen professionele en niet-professionele sportbeoefenaars. Wat is er nu precies gewijzigd voor de spelers die tot de amateurs kunnen gerekend worden, omdat zij minder dan 41.660 frank per maand verdienen ? Hoelang zal het huidige systeem, waarin nog steeds geen vrije overgang van jaar naar jaar en van club naar club bestaat, nog standhouden ? Waarom vraagt u geen lidmaatschapsbijdrage per speler, die de clubs dan overdragen aan de bond om de jeugdopleiding te financieren ?

De heer Raymond Swerts : Wij hebben het systeem gewijzigd, en daarmee zijn we op de zaken vooruitgelopen. Op basis van het arrest Bosman dienden wij enkel de beperking van het aantal buitenlandse spelers te laten vallen. Beroepsvoetballers moeten ook kosteloos naar een andere ploeg kunnen bij het einde van hun contract. Door op de zaken vooruit te lopen, willen wij processen vermijden en bestaande processen stilleggen.

De werkelijke amateurs, dit wil zeggen diegenen die niet meer dan 50.000 frank per jaar verdienen, mogen ieder jaar weg. De keuze moet wel in de maand mei gebeuren. Zo weet de club tijdig wie er weggaat. Er wordt ook geen afbreuk gedaan aan de vrije overgang voor de niet-amateurs, of het nu professionelen zijn of niet, die aan het einde van hun contract gekomen zijn. Als het contract niet ten einde is, moet het nageleefd worden. Het contract verbreken betekent betalen.

Wat de licentievergoeding betreft, daarvan gaat tachtig percent naar de clubs en twintig percent naar het jeugdfonds. Daar komt de achttien miljoen frank vandaan. Men verzet zich tegen deze licentievergoeding. Er zijn zes of zeven clubs die vinden dat dit gratis zou moeten kunnen. We hebben de vrijheid van de spelers die wil spelen gegarandeerd.

We hebben een overgangssysteem vastgelegd tot het jaar 2.000. Wij hebben dit voorgesteld aan de Europese Commissie, aan de afdeling van de heer Van Miert. Wij zijn daar twee keer geweest en wij hebben een principiële goedkeuring voor wat wij doen. Ik heb daarvan het schriftelijke bewijs.

De heer André Denys : Heeft de heer Van Miert zijn goedkeuring gegeven voor de overgangsfase zoals de Belgische Voetbalbond ze heeft vastgelegd ?

De heer Raymond Swerts : Neen, maar er is wel een principiële goedkeuring in verband met een overgangperiode.

De heer André Denys : Kunnen we de heer Van Miert horen in deze commissie ? Ik vind dit te belangrijk.

De heer Raymond Swerts : Ik kan u de brief in kwestie bezorgen, maar u moet mij goed begrijpen. Er is een akkoord in verband met het principe van een overgangperiode. Wij hebben vervolgens een concreet voorstel overgemaakt en zijn daarover gehoord, maar wij kregen sindsdien nog geen bericht.

De heer André Van Nieuwerkerke : De heer Swerts vermeldt drie soorten sporters. De professionelen, die vallen onder de wet van 24 februari 1978, de niet-professionelen met een arbeidscontract, waarvan de situatie bepaald is door de wet van 3 juli 1978, en de vrijetijdssporters die niet betaald worden. Klopt mijn conclusie uit uw transferargumentering dat u ook voor de niet-professionele sporters de geest van het arrest Bosman wil toepassen ?

De heer Raymond Swerts : Ja. De transfers zullen vanaf het jaar 2000 voor alle categorieën nul frank kosten.

De heer Felix Strackx : De licentieverkoop is een verkapt transfersysteem. Voor een talentvolle jeugdspeler die van zijn achttiende tot zijn vijfendertigste in derde klasse

speelt moet de club in het totaal 2.856.000 frank betalen voor de licenties. Dit is toch geen opleidingsvergoeding meer ?

De heer Raymond Swerts : Een speler mag de club verlaten wanneer hij wil. De jaarlijkse licentie is geen overgangsvergoeding. De bond moet toch ergens zijn geld vandaan halen. Eventueel kan de transfervergoeding door lidgeld worden vervangen. Vraag is echter : als lidgeld mag, waarom dan geen licentievergoedingen ? De Bond zou een licentievergoeding kunnen vragen van elke speler die aan een wedstrijd deelneemt. De spelers en hun ouders zouden daar dan echter voor moeten opdraaien.

Mevrouw Kathy Lindekens : De licentie garandeert in principe vrije toegang tot de clubs. Er zijn echter nog altijd problemen. Wanneer minder talentvolle spelers van club veranderen kan de nieuwe club aan de ouders vragen om een licentievergoeding te betalen.

De heer Raymond Swerts : Dit is inderdaad mogelijk. Ik stel een algemene trend vast : goede spelers verdienen meer, terwijl minder goede spelers steeds meer moeten betalen. Sommige clubs vragen aan de ouders om licentievergoedingen te betalen of om de opleiding te financieren. We leven in België : misbruiken zijn bijgevolg onvermijdelijk.

Mevrouw Kathy Lindekens : Hoe zit het met de jeugdopleiding ? In het verleden was die niet schitterend, maar er zou aan gewerkt worden.

De heer Raymond Swerts : In het verleden heeft de Bond geprobeerd om jeugdclubs te verplichten ten minste één gediplomeerde jeugdtrainer in dienst te nemen. Dit voorstel werd echter afgewezen. Het nationale jeugdfonds bevat momenteel 18 miljoen frank. Een deel ervan wordt gebruikt om financieel tussen te komen bij clubs die een gediplomeerde jeugdtrainer in dienst hebben.

Mevrouw Kathy Lindekens : Hoeveel bedraagt die tussenkomst ?

De heer Raymond Swerts : Dat is nog niet vastgelegd. Er zou ondermeer worden tussengekomen bij scheidsrechterskosten en wanneer nieuwe kinderen lid worden.

Mevrouw Kathy Lindekens : Dit alles biedt nog geen garantie voor de kwaliteit van de opleiding van de jeugdspelers.

De heer Raymond Swerts : Dat klopt.

De heer André Denys : De licentievergoeding dient dus niet om de kwaliteit van de opleiding te verhogen.

De heer Raymond Swerts : Twintig percent van de licentievergoedingen gaat naar de jeugd.

De heer André Denys : Slechts 20 percent gaat naar de jeugdopleiding. Dit betekent dus dat de overige 80 percent dient om de bondskas te spijsen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn ?

De heer Raymond Swerts : Twintig percent gaat naar de jeugd. Bovendien zal dit aandeel nog groeien. De Bond leeft niet van de 80 percent inkomsten uit de licentievergoedingen. De totale begroting van de Bond bedraagt niet minder dan een half miljard.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De gouden jaren van het Belgisch voetbal zijn blijkbaar voorbij. Blijkbaar gaat nu alle aandacht naar de jeugdopleidingen.

De heer Raymond Swerts : Uw kritiek is ingegeven door onder andere uitspraken van de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen en Sporta. In plaats van kritiek te leveren zouden deze organisaties beter ook echt iets doen. Ze kunnen bijvoorbeeld de installaties op de voetbalvelden gaan bekijken of gediplomeerde jeugdtrainers ter beschikking stellen.

De voorzitter : Clubs die spelen op privé-terrein hebben het moeilijker dan clubs die gemeentelijke terreinen gebruiken. Als de transfervergoedingen wegvallen, wie zal dat dan allemaal betalen ?

De heer Joachim Coens : Wat wordt er precies gedaan met het geld uit het jeugdfonds ? Welk is de gemiddelde hoogte van het lidgeld van de clubs ? Hoeveel bedraagt het netto-overschot dat overblijft na transfers ?

De heer Raymond Swerts : Ik beschik enkel over gegevens uit het verleden. Van de 18 miljoen frank uit het jeugdfonds werd vijf miljoen frank besteed aan de cassettes die over de clubs werden verspreid. Er zullen nog drie cassettes verspreid worden. Dit zal nog

eens 7,5 miljoen frank kosten. Bovendien zal dit jaar geen aansluitingsgeld voor de Bond moeten worden betaald. Dit kost ons 6 miljoen frank.

De heer Joachim Coens : Moet er nog steeds lidgeld betaald worden ?

De heer Raymond Swerts : De club kan inderdaad nog steeds vragen om lidgeld te betalen. Enkel het bedrag voor aansluiting bij de Bond valt dit jaar weg.

We hebben nog geen zicht op de totale omvang van de transfers. We kennen slechts enkele tendensen : meest opvallend is dat er minder inkomsten uit transfers zullen zijn dan vorig jaar.

De heer Joachim Coens : Hoeveel gaat er dan precies naar de jeugdopleiding ?

De heer Raymond Swerts : De Bond garandeert dat alle toelagen uit het jeugdfonds gebruikt worden voor de jeugdopleiding.

De heer Joachim Coens : Om welke bedragen gaat het ?

De heer Raymond Swerts : Een club uit eerste nationale besteedt gemiddeld 25.000 frank per speler en per seizoen ; een club uit de laagste afdeling besteedt toch nog 5.000 frank.

De voorzitter : Het jeugdbudget van een club schommelt tussen de 500.000 tot 700.000 frank.

De heer Filip Berben, voorzitter van de Belgische Volleybalbond : In tegenstelling met de andere sportfederaties, is onze bond sinds 1977 gesplitst in een Vlaamse en een Waalse federatie. In de raad van bestuur van de nationale koepel zetelen bestuurders van de beide vleugels. Tot de Vlaamse federatie horen alle clubs uit Vlaanderen ; in Brussel kan men kiezen tussen één van beide vleugels. De Vlaamse federatie telt 40.000 leden en de Waalse 20.000.

Het onderscheid tussen betaalde en niet betaalde sportbeoefenaars wordt gemaakt volgens het decreet : iedereen boven de grens van 499.000 frank is een betaalde sportbeoefenaar. De Vlaamse federatie telt slechts ongeveer 120 betaalde sportbeoefenaars. Omdat het aantal zo klein was, deden we – een beetje hypocriet – tot 1989 alsof ze niet bestonden. Sindsdien geldt voor hen een aparte nationale regeling, die wel niet helemaal in overeenstemming is met de uitspraak in de zaak Bosman.

De transfers voor niet betaalde sportbeoefenaars verloopt zoals dat opgelegd wordt door het decreet : met een vrijheidsaanvraag, een opleidingsvergoeding en een verzoeningsprocedure. Omdat men de procedure nogal arbitrair vond, werden parameters ingevoerd die vooraf bepalen hoe hoog de transfersom zal zijn.

We hadden die regeling graag behouden, maar we hebben ook geen angst voor dit nieuwe decreet, waardoor de opleidingsvergoeding wordt afgeschaft. Uiteindelijk werden maar voor 100 van 1.600 transfers vergoedingen betaald en ging het maar om bedragen van 20.000 tot 40.000 frank. Bovendien hebben we de bedragen al gehalveerd en de periodes verkort, om de clubs op dit nieuwe decreet voor te bereiden. Het lidmaatschaps-geld in onze federatie is ook vrij – 2.000 tot 4.000 frank per jaar –, zodat de opleidingsvergoeding minder belangrijk is.

Bij de transfer van betaalde sporters zullen we het arrest Bosman volgen. Rond de tekst van het decreet heb ik wel nog enkele bemerkingen. In artikel drie, paragraaf twee staat het woord vergoeding. Ik denk niet dat daarmee lidgeld wordt bedoeld. De reacties uit de zaal stellen mij gerust.

Mijn tweede bemerking gaat over de strafbepalingen. De impact van Bloso is danig groot, dat men niet zal moeten teruggrijpen naar strafbepalingen.

Ook al wordt de beslissing rond de opleidingsvergoeding niet op gejuich onthaald, de federatie blijft loyaal. We beseffen dat we binnen het decreet inventief zullen moeten zijn. Er is een stuk professionalisme, maar er zijn een pak andere mensen die dagelijks met volleybal bezig zijn. Het blijft een pure sport, los van alle commerciële belangen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik begrijp uw bezorgdheid over de correctionele straffen. Maar mijn vraag gaat over de relatie tussen de opleidingsvergoeding en de jeugdopleiding. Wordt die vergoeding nooit gebruikt voor de lonen van de eerste ploeg ?

De heer Filip Berben : Er bestaat een ruime subsidiëring vanuit Bloso, waarbij geld van de ene club naar de andere wordt doorgesluisd. Die subsidies gaan niet altijd naar de

jeugdopleiding, sommige clubs gebruiken dit geld ook om meer risico's te nemen in de eerste ploeg. Traditioneel wordt binnen de volleybal-sport veel geïnvesteerd in de jeugd, de federatie kan echter niet ingrijpen wanneer dit niet gebeurt.

De voorzitter : Het bestuur stelt de infrastructuur ter beschikking van de jeugd. Een deel van de transfer wordt dus gebruikt voor de infrastructuur.

Mevrouw Kathy Lindekens : Als ik u goed begrijp zal de afschaffing van de opleidingsvergoedingen er niet voor zorgen dat veel kleine clubs gedemotiveerd raken.

De heer Filip Berben : Tenminste, ik heb niet de indruk dat er een totale consternatie en demotivatie heerst. Het totale bedrag van alle gekende transfers is absoluut geen spectaculair bedrag. Op de vrijwillige overgangen hebben wij geen zicht.

Je hoort me niet beweren dat niemand gedemotiveerd is. Er zal echter een hoop menselijke inventiviteit nodig zijn om iets te doen aan de terugval van de inkomsten. We willen meespelen, maar men mag niet blind zijn voor de gevolgen van het decreet.

Mevrouw Kathy Lindekens : Zal prospecteren dan niet voordeliger zijn dan jeugdopleidingen ?

De heer Filip Berben : Ik denk het.

De voorzitter : Ik vrees het.

De heer Walter Vandenbossche : Is Brussel beperkt tot de 19 gemeenten ?

De heer Filip Berben : Wat ons betreft wel. Er zijn vragen geweest om dat te veranderen, maar we hebben geweigerd.

De heer Felix Strackx : Worden binnen uw federatie de beslissingen ook genomen met een meerderheid van tachtig percent ?

De heer Filip Berben : We hebben de neiging eerst het slagveld te overschouwen, en dan pas te beslissen zodanig dat we zo weinig mogelijk troepen verliezen. Bij de verandering van de statuten wordt voor een tweederde meerderheid geopteerd. Bij het opsplitsen van de federatie in 1977 werd voor pariteit gekozen. Er bestaat nog altijd pariteit binnen de nationale koepel. Tweederde is moeilijk, maar is een democratisch getal.

De heer Felix Strackx : U heeft er weining moeite mee rijke clubs te overtuigen solidair te zijn met de arme.

De voorzitter : Er zijn geen rijke volleybalploegen.

De heer Felix Strackx : Wat er niet is, kun je ook niet verdelen.

De heer André Denys : Uw verfrissende aanpak heeft mij verheugd. U bent niet tegen een opsplitsing in twee categorieën, tussen enerzijds professionele volleyballers, waarvan er ongeveer 120 zijn.

De heer Filip Berben : Voor zover we daar zicht op hebben.

De heer André Denys : U heeft er geen probleem mee dat we een onderscheid maken tussen twee categorieën, en niet tussen drie. Dit zal dus geen moeilijkheden opleveren naar de verzekering en de sociale situatie toe.

In de volleybalsport is het ook de gewoonte dat jeugdspelers lidgeld betalen. Ook al is volleybal een volkssport, toch heeft dit nog nooit tot uitsluiting geleid. In de toekomst mag dus nog een inbreng van de ouders gevraagd worden. Hebt u bezwaar tegen een meerjarenovereenkomst voor volwassen spelers ?

De heer Filip Berben : Ik beschouw dit systeem als intern-regulerend. Er zullen ongetwijfeld problemen rijzen met de spelers die een vergoeding krijgen van minder dan 491.000 frank, maar die problemen zijn niet onderworpen aan de bedoeling van het decreet. Onze federatie vraagt lage lidgelden, zij maken de werking mogelijk. Ik pleit niet voor een verhoging van de lidgelden. In alle categorieën van de sport vormen de jaarlijkse veranderingen een probleem. In het verleden hadden de clubs een aantal spelers die konden opgevolgd worden om op die manier een bepaald doel te bereiken. Kan die sportieve wetmatigheid niet gerespecteerd worden ? Elke bedrijfssector heeft toch ook een verschillende CAO met eigen accenten. Is het dan in strijd met de arbeidsrechtelijke principes om aan dit decreet een aantal aanpassingen aan te brengen waardoor het eigen van de sportcompetitie zou worden gerespecteerd ?

De heer Cyriel Coomans, voorzitter van de Belgische Basketballbond : Het decreet bevat naar onze mening drie positieve elementen. De vrijheid wordt gegarandeerd, de grijze zone van de sportbeoefenaar die minder dan 500.000 frank verdient is weggewerkt en de tuchtprocedures zijn geregeld. Maar we hebben ook bemerkingen bij het decreet. Artikel 3 paragraaf 2 is nog steeds niet duidelijk. Als het niet wordt geamendeerd, zullen juristen kunnen beweren dat sportclubs geen lidgeld mogen vragen. Het kan bovendien niet dat in een dergelijk decreet strafsancities worden ingeschreven. Dit zou leiden tot een resem klachten bij de rechtbanken. Hier schuift de bevoegde administratie haar verantwoordelijkheid van zich af. Omdat de onbezoldigde amateur wordt gelijkgeschakeld met de amateur die minder dan 500.000 frank verdient, wordt een contract op langere termijn ten slotte onmogelijk gemaakt. Een sportploeg kan men niet kopen, een sportploeg moet men vormen. Pas na twee, drie jaar kan men met een ploeg resultaten behalen. Die mogelijkheid vervalt met dit decreet. Van de 90.000 basketbalspelers, zijn er slecht 600 tot 700 professioneel actief.

De jeugdopleiding is een probleem. Elke club krijgt gemiddeld drieduizend frank lidgeld per speler. Een groot deel daarvan blijft bij de club, maar onrechtstreeks komt dit ook de federatie ten goede. Wat men vaak vergeet is, dat jongeren dikwijls meer dan één sport doen. Wanneer ze drie of vier sporten doen, en er voor elke sport een lidgeld van tienduizend frank gevraagd wordt, dan wordt dat voor de ouders onhoudbaar. Het zou toch dwaas zijn als je tegen kinderen van negen of tien jaar zou moeten zeggen dat ze maar één sport mogen doen.

Het licentiesysteem dat we nu kennen, komt uit het basket, en werd overgenomen door de andere federaties. Het is de bedoeling geld bijeen te brengen om de jeugdwerking te financieren. We hebben geen TV-gelden, en daarom moeten we leven van eigen inkomsten zoals sponsoring .

Het arrest Bosman zegt dat we voor de jeugdwerking een eigen financiering moeten uitwerken. Wij stellen vast dat er door de afschaffing van de transfersystemen geld vrij komt, waarmee we twee zaken kunnen doen. Ofwel blijft het geld in de clubs, en wordt het gebruikt om de spelers tien- of twintigduizend frank per maand mee te betalen. Ofwel vragen we aan de clubs een contributie voor een jeugdfonds van de federatie. Deze contributie moet niet betaald worden door de jeugdspelers of door de spelers op de reserveplaatsen, wel is het een bijdrage van de clubs voor de spelers die in een eerste ploeg staan opgesteld. Dit bedrag gaat naar het jeugdfonds, en wordt dan herverdeeld onder de clubs die spelers opleiden. Tien percent gaat naar de jeugdwerking van de federatie. Deze tien percent wordt aangedikt door de bijdragen voor de spelers die uit het buitenland komen en uit niet meer bestaande clubs. Dit dient voor de opleiding van de nationale jeugd ploegen en voor de opleiding van jeugdtrainers. Dit geld wordt ook verdeeld onder de clubs die aan jeugdwerking doen, maar er niet in slagen om talent af te leveren, en daarom niet rechtstreeks van het jeugdfonds profiteren. Wat verbiedt me trouwens om aan elke club met spelers in een eerste ploeg een bijdrage te vragen voor het onderhoud van de nationale ploeg ? Wanneer de clubs akkoord gaan om te betalen, dan kan dat, in het kader van de vrijheid van vereniging. Dit is hetzelfde, maar nu wordt het niet gebruikt voor de nationale ploeg, wel voor clubs die de jeugdopleiding deden. Wat verbiedt me ook om de verschillende clubs op een andere manier te subsidiëren, als het maar op een gelijke basis gebeurt ? Bij werknemers is het toch ook zo dat de werkgever voor de ene subsidies krijgt, en voor de andere niet. Zo komen we tot een systeem van optimale beloning van de clubs. De clubs die een speler hebben opgeleid, en de speler speelt in die ploeg, dan is deze club geslaagd en subsidiëren we die ook volledig. Dit systeem is niet onwettig. Het garandeert een volledige vrijheid. We vragen aan de clubs een tussenkomst voor iedere speler die op een bepaald niveau speelt. Het is ook een middel om het moeilijker te maken voor buitenlanders die naar België afzakken. Voor deze spelers moet immers een licentie betaald worden die men niet kan recuperen.

De heer André Denys : Het is dus niet de bedoeling de buitenlanders te bevoordelen ?

De heer Cyriel Coomans : Nee, het gaat om een jaarlijkse licentie die moet betaald worden van het ogenblik dat je opgesteld wordt. Ook worden de rijke clubs niet bevoordeeld. Als je meer spelers opstelt, zou je immers maar een zelfde bedrag moeten betalen.

Het systeem dat wij uitgedokterd hebben is rechtvaardig, en het is volgens het decreet niet verboden. Waar ik me ongerust om maak is dat in het decreet staat dat licenties verboden zijn. Het is toch ondenkbaar dat we een systeem uitwerken dat in overeenstemming is met het decreet, en dat er dan in de toelichting staat dat het niet kan. Ons systeem maakt het mogelijk de jeugdwerking te financieren.

In de Algemene Vergadering van maart hebben we gezegd dat een speler vanaf 15 september vrij is om van club te veranderen als zijn club geen licentie betaald heeft en als hij niet gespeeld heeft. Het licentiesysteem verhindert hem dus niet om te spelen. De selectievrijheid behoort echter nog altijd aan de clubs. Zij bepalen wie er bekwaam is om in de ploeg te spelen.

Dat is de toelichting die u van ons verwacht had. We pleiten dus voor het behoud van het licentiesysteem, omdat we niet inzien hoe we anders de jeugdwerking moeten financieren. Zo blijven de tachtig miljoen frank, die anders naar de spelers gaan in de vorm van loon in de federatie.

De heer André Denys : Ik feliciteer de Basketbalbond voor de houding die hij steeds heeft aangenomen. De zaak Bosman zou in het basket nooit mogelijk zijn geweest.

Ik ga ermee akkoord dat er geen strafsancities mogen komen. Contracten op lange termijn moeten mogelijk blijven. In verband met het behoud van het licentiesysteem stel ik me vragen. Zoals het decreet nu voorligt kan het licentiesysteem niet behouden worden. Er is nood aan een algemeen kader voor de aanpak van jeugdopleiding. Jongeren zouden één keer lidgeld moeten kunnen betalen om deel te nemen aan verschillende sportclubs. Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over het licentiesysteem.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Zal een licentie-overeenkomst nooit gekoppeld worden aan transfers ? Zal de licentievergoeding bijgevolg voor elke speler worden betaald ?

De heer Cyriel Coomans : Inderdaad.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Wanneer een club een licentievergoeding betaalt voor een nieuw lid dat in een andere club werd opgeleid, gaat een deel daarvan naar de federatie. Als ik het goed begrijp zal dat bedrag worden doorbetaald aan de eerste club als beloning voor haar inspanningen met betrekking tot de opleiding ?

De heer Cyriel Coomans : Er wordt inderdaad altijd nagegaan waar de betrokken speler gespeeld heeft tussen zes en achttien jaar. Wie een speler opgeleid heeft krijgt daarvoor subsidie. Volgens ons is dit de enige zinvolle waardemeter om clubs die aan jeugdwerking doen te subsidiëren. Clubs waar een gediplomeerde trainer meewerkt subsidiëren is een andere mogelijkheid. Er bestaat hier echter geen enkele garantie. Ook niet-gediplomeerde jeugdtrainers kunnen heel wat kwaliteiten hebben. Het is overigens opvallend dat goede spelers vaak uit steeds dezelfde clubs komen.

Als ik het goed begrijp mag ik zelfs uit de eigen middelen van de federatie geen jeugdwerk subsidiëren.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Clubs die een goede opleiding hebben gegeven kunnen hun eigen spelers opstellen. Krijgen zij de licentievergoeding terugbetaald ?

De heer Cyriel Coomans : Inderdaad. We waarderen het dat spelers niet aan hun lot worden overgelaten.

De heer André Denys : Als ik het goed begrijp is het verschil tussen het licentiesysteem van de Basketbalbond en dat van de Voetbalbond precies dat de opbrengst van de licentievergoeding in de Voetbalbond naar de spelers zelf gaat.

De heer Cyriel Coomans : Elk jaar wordt opnieuw besproken wat er met het licentiegeld moet gebeuren.

De heer André Denys : Is jullie licentiesysteem niet geïndividualiseerd in tegenstelling tot dat van de Voetbalbond ?

De heer Cyriel Coomans : Dit klopt gedeeltelijk. Het verschil is dat de licentievergoeding bij de Voetbalbond betaald wordt bij transfers.

In de toelichting bij het ontwerp van decreet staat dat licenties zonder meer verboden zijn. Licenties zouden alleen verboden mogen worden wanneer ze gekoppeld worden aan transfers.

De heer Kris Van Dijk : Verschilt de licentievergoeding naargelang het niveau waarop de speler speelt ?

De heer Cyriel Coomans : De hoogte van de vergoeding hangt inderdaad af van de reeks waarin de speler speelt.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Vloeit het geld terug naar de clubs als clubs hun eigen spelers opstellen ?

De heer Cyriel Coomans : Dat klopt.

De heer Fernand Van Huynegem, secretaris-generaal van de Vlaamse Zwemliga : Ik ben blij dat nu eindelijk een Vlaamse federatie wordt gehoord. Politici leggen immers vaak liever hun oor te luisteren bij nationale bonden.

Ik ben blij dat er op Vlaams niveau eindelijk iets werd gerealiseerd. Anderzijds zou het goed zijn om voor de volgende hoorzitting ook andere partners uit te nodigen. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de Hoge Raad en de Vlaamse Sportfederatie. We vinden het onaanvaardbaar dat overleg met de sportfederaties pas bij het decreetgevend werk gebeurt. Er moet meer overleg komen.

De klachten die werden geformuleerd door de NDO en de Bond van Grote en Jonge Gezinnen hadden alleen betrekking op de Voetbalbond. Alle andere sportfederaties respecteren de rechten van het kind.

We hebben indertijd in de Hoge Raad al gepleit voor een nieuw decreet : er moesten dringend sancties en in elke federatie een onafhankelijk procedure komen. Ook moest er een manier gevonden worden om de unitaire sportfederaties te dwingen zich aan het decreet te onderwerpen. In 1987 werd er dan een ontwerp van decreet ingediend door minister Dewael, maar na drie jaar had de Raad van State daarover nog geen advies uitgebracht. Daarom hebben we in 1990 op Sport 2000 onze standpunten van 1984 letterlijk herhaald. Dat alles toont nog maar eens dat het noodzakelijk is op een gestructureerde manier het overleg te organiseren en het niet over te laten aan ad hoc comités. De federaties zijn immers volwassen geworden. Daarom zijn we verheugd dat minister Martens dit ontwerp heeft ingediend. We beseffen echter dat dit vooral door de zaak Bosman is gebeurd : het wandelgangencircuit werkt immers nog altijd zeer efficiënt.

Voor ons staat de sportbeoefenaar centraal en niet de structuren. Daarom zijn we verheugd met dit decreet dat de vrijheid van de individuele sportbeoefenaar garandeert. Ook wij zijn tegen koehandel. De bestaande verzoeningscommissie was niets anders dan tijd- en geldverlies. Het is beter dat deze kwesties binnen de federaties worden behandeld. Wij zijn hiervoor volwassen genoeg. Gunstig is ook dat dit decreet aansluit bij het MVS-decreet en dat het dezelfde procedures invoert. De federaties moeten wel degelijke voorlichting krijgen, want ze moeten tegelijk medische, juridische en fiscale kwesties behandelen.

Het decreet vrijwaart de rechten van de individuele sportbeoefenaar, maar heeft misschien te weinig aandacht voor de verenigingen en de federaties. Een jeugdopleiding met kwaliteit vraagt nu eenmaal geld en de meeste federaties zijn lang niet zo rijk als de voetbalbond of de basketbalbond. We verwachten ook dat de administratie van Bloso ons informatie zou verstrekken over waar de trainers na hun opleiding terecht komen. Onze federatie probeert de jeugdwerking te stimuleren door de mensen een deel van het inschrijvingsgeld van hun cursus terug te betalen en door de clubs die zich onderscheiden tijdens provinciale kampioenschappen, te belonen. We zijn er trouwens van overtuigd dat een goede jeugdwerking voor een club meer nieuwe leden opleveren. Kwaliteit creëert een aanzuigeffect.

We zijn het niet eens met de sancties die in het decreet voorzien zijn : publieke vermaningen brengen ons in een cowboysfeer. Dreigen met correctionele straffen voor individuele personen zal het vrijwilligerswerk niet bevorderen en zonder vrijwilligerswerk is geen sport mogelijk. Wanneer men de federaties verbiedt nog evenementen te organiseren, treft men vooral de verenigingen. Men kan beter de subsidies inhouden. We vinden het ook belangrijker dat men de verenigingen en de federaties aanmoedigt om een juridisch statuut aan te nemen.

De Vlaamse Zwemliga heeft 30.000 leden, waarvan er 8.500 deelnemen aan competities. Die leden betalen 30 frank lidmaatschapsbijdrage, 55 frank verzekeringen en 250 frank als bijdrage in de kosten van de organisatie van wedstrijden en van de jeugdopleiding. Bloso subsidieert immers alleen maar een sportbeoefenaar die al iets heeft bewezen. De kosten voor een beleid op lange termijn komen voor onze eigen rekening.

Onze federatie is verheugd dat we voor deze hoorzitting werden uitgenodigd, omdat dat bewijst dat de politici meer aandacht hebben voor sport dan in het verleden het geval is. Jammer genoeg zitten in de nieuwe werkgroep van de minister geen vertegenwoordi-

gers uit de sportwereld. Betutteling door overreglementering en door teveel sancties zou betekenen dat de politici geen vertrouwen heeft in de sportwereld.

De heer André Denys : U heeft eigenlijk niet veel gezegd over het decreet, maar des te meer over de jeugdopleiding en de verhouding tussen de clubs en de overheid. U verwacht van de overheid dat ze niet te betuttelend optreedt, maar dat ze tegelijkertijd subsidieert. Ik behoor niet tot een partij die zou aanzetten tot betuttelen, maar uw financiële lasten mag u ook niet op de rug van de overheid schuiven. In tegenstelling tot andere sporttakken vraagt u bijna geen lidgeld. Wij hebben geleerd uit de ervaring van andere federaties en bonden dat een hogere lidmaatschapsbijdrage niet tot uitsluiting leidt. Zou het niet aangewezen zijn het lidgeld te verhogen zodat u meer self-supporting wordt ?

De voorzitter : Zwembaden worden, in tegenstelling tot bijvoorbeeld voetbalvelden, vaak door de overheid gebouwd. De Zwemliga kan dus moeilijk meer lidgeld vragen.

De heer Fernand Van Huynegem : De mensen betalen ook lidgeld aan de club, die moet instaan voor de huur van de infrastructuur.

De heer Joachim Coens : Over welke orde van grootte hebben we het hier dan ?

De heer André Denys : U had het dus enkel over het lidgeld dat aan de federatie wordt betaald, toen u het bedrag van dertig frank noemde.

De heer Fernand Van Huynegem : Wij willen de clubs inderdaad niet uitmelken, omdat zij veel meer infrastructuurkosten hebben dan bijvoorbeeld een judoclub.

De heer André Denys : Hieruit blijkt dat het veel beter is eens te luisteren naar de afzonderlijke sportfederaties.

De heer Jean-Paul Van Ussel, voorzitter van de Vlaamse Tennisvereniging : Onze structuur is vergelijkbaar met die van de volleybalbond. In 1979 werd de Koninklijke Tennisbond opgesplitst in een Vlaamse en een Franse Tennisliga. De Koninklijke Tennisbond is blijven bestaan als overkoepelend orgaan, dat paritair is samengesteld, en houdt zich bezig met de nationale selecties en de organisatie van kampioenschappen. Wat de selecties betreft hebben we sterk gewerkt aan een jeugdwerking, waarbij we het geluk hadden op sponsoring te kunnen rekenen. Bij de selectie zelf hielden we enkel rekening met de vraag wie de beste is, los van de pariteit.

De clubs zijn de leden van de Liga, de spelers de leden van de clubs. We hebben alle ontwikkelingen van het decreet van 1975 gevolgd en ondersteund. Zo hebben we onlangs nog onze reglementering aangepast naar aanleiding van het nationaal interclubkampioenschap. Nu kan in principe zelfs een inwoner van een andere EU-lidstaat kampioen van België worden in een bepaalde reeks.

Het ontwerpdecreet bepaalt dat het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar moet worden erkend. Na de goedkeuring van het statuut, zal het decreet voor de subsidiëring van de sportfederaties moeten worden herzien.

In 1991 pas heeft de Vlaamse Tennisvereniging een opleidingsvergoeding ingevoerd, en dit naar aanleiding van de overgang van een jeugdspeler. Dit is vooral voor kleinere clubs een interessante tegemoetkoming en een aanmoediging om zich te concentreren op de jeugdopleiding. Volgens het huidige systeem zou een transfer van Sabine Appelmans in 1994 70.000 frank hebben gekost, het jaar daarop 65.000, dit jaar 60.000, en dan verder dalen met 10.000 frank per jaar. Dit zijn geen onoverkomelijke bedragen, zelfs niet voor een kleine club. Bovendien wordt de vrijheid van de speler maximaal gewaarborgd. We gaan ermee akkoord de opleidingsvergoeding te laten vallen, maar vooral voor kleine clubs is dit betreurenswaardig. Van 1991 tot nu waren er jaarlijks tussen de 876 en 1149 transfers, waarvan er jaarlijks maar drie of vier gevallen voor de verzoeningscommissie werden beslecht, terwijl geen enkele zaak voor een burgerlijke rechtbank is gebracht. Op vijf jaar tijd waren er slechts enkele klachten inzake de opleidingsvergoeding.

Binnen de federatie bestaat er een tuchtregeling met een dubbel luik. Er zijn Gewestelijke Tuchtbanken en Tuchtbanken van Beroep en een Administratieve Kamer die een residuaire bevoegdheid heeft. Binnen hun jurisdictie vallen zowel spelers, officiële, commissieleden als beheerders. Na uitputting van alle rechtsmiddelen, zijn er nog de rechtscolleges. Sinds het ontstaan is nog geen enkele beslissing herzien door een burgerlijke rechtbank.

We betreuren het dat de straf- en controlemaatregelen zo zwaar zijn. Maatregelen zijn inderdaad nodig om de goede orde te bewaren, maar deze administratieve en strafrechtelijke

lijke sancties zijn overdreven. Er moet rekening mee worden gehouden dat de inzet voor de federaties vrijetijdsbesteding is.

Ik wil dan ook twee zaken voorstellen. Artikel 3, paragraaf 3 zou moeten worden aangepast, waardoor een opleidingsvergoeding weer mogelijk is. Daarnaast pleiten we er ook voor de administratieve en strafrechtelijke sancties te milderen.

De Vlaamse Tennisvereniging kan het ontwerp als geheel onderschrijven. Het zal de vervlaamsing van de niet-professionele sport ten goede komen.

De heer Kris Van Dijck : Is de opleidingsvergoeding een eenmalig bedrag ?

De heer Jean-Paul Van Ussel : Dat klopt. Zij is afhankelijk van de leeftijd en van het speelniveau. Op 22-jarige leeftijd bedraagt zij voor een speler van serie A 70.000 frank. Dat bedrag wordt op zes jaar afgebouwd met 10.000 frank, het is gestegen vanaf twaalf jaar met 10.000 frank. Het gaat dus om een zeer beperkt bedrag.

De heer Emiel Verrijken : Zijn alle tennisclubs die geografisch in Vlaanderen gelegen zijn, lid van uw vereniging ?

De heer Jean-Paul Van Ussel : Ja. Het zou mij overigens verheugen als het decreet over de federaties zou aangepast worden. Het criterium zou niet de maatschappelijke zetel moeten zijn, maar wel de exploitatiezetel. Nu nemen een aantal clubs die in Vlaanderen aan de taalgrens gelegen zijn, hun maatschappelijke zetel in het Franse taalgebied om bij de Franstalige vereniging te kunnen aansluiten. De clubs uit de negentien gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben de keuze tussen de Vlaamse en de Franse vereniging.

De heer Emiel Verrijken : Zijn er bepaalde in Vlaanderen gelegen clubs die u bij hun briefwisseling nog in het Frans antwoorden ?

De heer Jean-Paul Van Ussel : Twee of drie maanden geleden hebben wij een vraag in het Frans gekregen. We hebben de aansluiting geweigerd en gemeld dat de aanvraag in het Nederlands diende te gebeuren.

De voorzitter : Hoeveel bedraagt het lidgeld van de tennisclubs ?

De heer Jean-Paul Van Ussel : Gemiddeld bedraagt het 2.000 tot 3.000 frank. De vergoeding die dient betaald te worden om overdekt te kunnen spelen, staat los van het lidgeld.

De voorzitter : Ik dank de aanwezigen voor deze vruchtbare namiddag. Aan de commissieleden zou ik willen vragen of zij het nodig achten de heer Van Miert te consulteren.

Mevrouw Mieke van Hecke : Dit lijkt mij niet langer nodig. De tussenkomst van de heer Swerts suggereerde aanvankelijk dat de Belgische Voetbalbond beschikt over een formele goedkeuring vanwege de Europees commissaris. Bij zijn antwoord op de nadrukkelijke vraag van de heer Denys nam hij gas terug. Blijkbaar is enkel het principe van de overgangperiode goedgekeurd en nog niet de invulling ervan.

De voorzitter : De commissie zou trouwens in tijdnood komen als zij de heer Van Miert nog zou moeten horen. Wij bedanken de vertegenwoordigers van de verschillende sportfederaties en -bonden voor hun toelichting.

De hoorzitting is gesloten.
